

תשורה

משמחת הנישואין של
שניאור זלמן ומירא באשא שיחיו
ענגעל

יום הבהיר כ"ו תשרי ה'תשפ"ז

פתח דבר

לזכרון טוב, ליום כלולת צאצאינו החתן הרב התמים **שניאור זלמן** שי' עם ב"ג הכלה מ' **מירא באשא** תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק - מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע - בתשורה המוסגרת בזה, הכוללת:

(א) **שער המשפחה**: בו יבואו מכתבים ומענות לסב החתן ר' **יעקב מאיר** שי' געץ ולבני משפחתו.

(ב) **שער עלי ההגהה**: הגהות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על כמה שיחות. חלקם מתפרסמים בזה באדיבות מערכת **מפתח**, וזכות הרבים תלוי בהם.

(ג) **שער מכתבים באנגלית**: כמה מכתבים באנגלית, המתפרסמים בזה באדיבות מערכת "**Rebbe Responsa**" - פרוייקט לאיסוף כל מכתבי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בשפה האנגלית - וזכות הרבים תלוי בהם.

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע . . קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א תיכף ומיד ממש.

משפחת סיימאן

משפחת ענגעל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

יום הבהיר כ"ו תשרי - דידן נצח - ה'תשפ"ז
ברוקלין, נ.י.

שער
המשפחה

מכתבים לסב החתן ר' יעקב מאיר שי' געץ

געטץ ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ז' אדר"ש תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

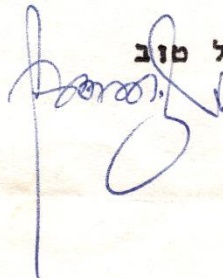
האברך הח"ח אי"א נז"נ וכו'
מוח' יעקב מאיר שי'
וב"ג הי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן
חתונתם ליום כ"א אדר"ש הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת
מזל טוב מזל טוב ושחתי בשעה טובה
ומוצלחה ויבנו בית בישראל בנין עדי
עד על יסודי החורה והמצוה כפי שהם
מוצאים במאור שבתורה זוהי תורה
החסידות.

בברכה מזל טוב
מזל טוב

Tel. HYacinth 3-9250

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
ליו באוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, כ' תמוז ה'תשכ"ט

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

חפ"נ שלו מיום מז' תמוז

נחבל, ויקרא בעה רצון על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

בטח שומר הוא השלש השיעורים
השונים לכל נפש בחומש תהלים וחניא הידועים.

מזכיר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ר"ח שבט ה'תש"ל,
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

בעמדנו בעשתי עשר חדש באחד לחודש,
אשר בעשירי בו הוא יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר,
יום זכרון הוא (זמן כפרה וחשועה נפשם מיד שונא) להזכיר כאו"א
את עצמו ואת כל סביבתו את נקודת עמלו (של בעל ההילולא) שעמלה נפשו
בחיו חיותו בעלמא דין - מסירת נפש על הפצת היהדות, תורת אמת ותורת
חיים ומצוותי' עליהן נאמר וחי בהם - מבלי להתפעל ואפילו לא להתרשם
מכל מונע ומעכב, אויב ושונא,
זכרון ע"מ שיבוא בפועל ובמעשה שהוא העיקר, ללכת בדרך זו אשר
הורנו וסלל לפנינו - להפיץ התוהמ"צ חדורים אהבת השם ויראת השם ובאופן
דמוסיף והולך.
ותוקף מיוחד לתקופת יום ההילולא בשנה זו (עשרים שנה להסתלקות)
אשר הקביעות היא כמו בשנת ההסתלקות - ביום השבת קדש ואשר קורים בו
פ"ב בא.
ויה"ר שיהי' הזכרון וההתעוררות שעל ידו והבפועל שלאח"ז - ברי
קיימא ויפעלו פעולתם במשך כל השנה כולה,
ותהא השנה שנת אורה, שנת ברכה, שנת תורה
ושנת גאולה - בגאולה האמתית והשלמה ע"י משיח צדקנו
ומביאת משיח לתחיית המתים והקיצו ורגנו שוכני עפר והוא בחוכם.

בברכה להסתדרות טובה / חיי"ק

מכ' נתקבל. יום י' ב' תמוז.

ר"ח: (ולא תחלת החודש, כי) הוא ביחס לכל ימי החודש כמו ראש לאיברים,
שחיותם כלול מתחלה בראש והראש - מנהיגם (מאמרי ר"ה תש"א ועוד - לבעל
ההילולא, לקו"ת דברים נה, ג. עט"ר בחלתו). בעשתי..לחודש: דברים א, ג.
ולהעיר מאוה"ת להצ"צ שם עה"פ שלפניו אחד עשר יום. יום ההילולא: בש"ק
פ"ב בא בשעה שמונה בבקר שנת ה'תש"י. זכרון..שונא: תפלת מוסף ר"ה. ועיין
אבודרהם הפי". עמלו..בחייו: להעיר מסנה" (צט, ב) עה"פ נפש עמל עמלה לו
ועה"פ אדם לעמל יולד. ד"ה אר"א אדם לעמל יולד, חרפ"ט. שעמלה נפשו בחייו:
אגה"ק סי' כח. וחי בהם: אחרי יח.ה. עיין רמב"ן שם. אור תורה להה"מ. לקו"ת
שה"ש סד"ה לסוסי (הראשון). אוה"ת להצ"צ פ"א אחרי. תתוהמ"צ חדורים אהבת
השם ויראת השם: שאז קיומן אמתי כו' (תניא רפ"ד. קונטרס העבודה ס"ב). וראה
פירוש להרמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ב. ותוקף..לתקופת: להעיר מברכת (נש, ב)
בתקופתה כו'. עשרים שנה: להעיר מירוש' סוטה (פ"א, ה"ח) - בשמשון, שנקרא
ע"ש של הקב"ה כו' שמש כו' הוי' (סוטה י, א), כתוב א' אומר כו' שהיו הפלשתים
יראים ממנו כו'. וכיון שבכתוב נאמר (לנוסחת הירושלמי - תוד"ה מעבירים שבת
נה, ב) וישפוט את ישראל, מובן שזהו העיקר, אלא שהי' אפשרי עי"ז שהיו
הפלשתים יראים כו'. ולהעיר מלקו"ת במדבר ד"ה מבן עשרים. להסתלקות:
לביטוי הסתלקות, יש להעיר מהמאמר שניתן ליום ההסתלקות (ד"ה באחי לגני
פ"א), דמפרש מש"כ בזהר כד אחכפאי סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין,
דהיינו שנמשך יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין (אלא שהגילוי הוא בבחינת רוממות).
פ"ב בא: אל פרעה להעיר מזח"ב (לד, א) אדריין בתר אדריין כו' ופי' "בד"ה בא,
הע"ר) שזהו לשבור עצמות קליפת פרעה וזהו בכחו של משה דוקא, ואני הכבדתי
גו' נעשה עי"ז ואכבדה בפרעה גו'. ולהעיר מחורת הבעש"ט עה"פ כי תראה חמור
שונאן רובץ גו' (היום יום ע' כג), המשך זאת חנוכה המזבח, תר"ם בתחלתו.
- השייכות להסתלקות בפרט מובן מל"ת להאריז"ל תהלים (פד, ז). לתחיית המתים:
שכמה זמנים בזה וצדיקים גמורים יקומון כו' (זח"א קמ, א). וראה תוד"ה אחד
פסחים (קיד, ב) דכשיבנה המקדש משה ואהרן יהא עמנו (וראה ג"כ יומא ה, ב)
וברמב"ם הל' מלכים ספ"א פס"ד דבנין ביהמ"ק קודם לקיבוצ' גליות. הקיצו.
עפר: כי טל אורות טלך גו' ישעי' (כו, יט). וראה כתובות (קיא, ב) כל המשמש
באור תורה אור תורה מחייו.

בברכה להסתדרות טובה / חיי"ק

מכ' נתקבל. הפ"נ יקרא על הציון.

על המעטפה שבה נשלח המכתב הקודם, כתב כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א :

Personal

מכתב לרגל לידת אם החתן שתחי'

געז- לונדון אנט.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ט' אדר"ש תש"ל
ברוקלין

הח"ח אי"א נו"נ וכו'
מוח' יעקב מאיר שי'

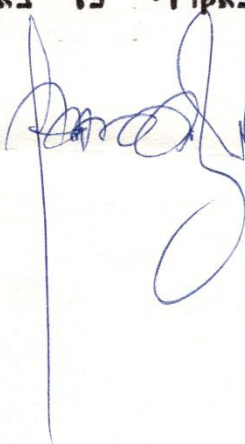
שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם
בה למזל טוב, ונקרא שמה בישראל חנה
גאלדא תי',

חנה יה"ר מהשי"ח שיגדלה ביחד עם
זוג' תי' לחוריה ולחופה ולמעשים טובים
מתוך הרחבה.

ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע,
אשר מנהגנו הוא לאמר גם בלידה בה לתורה
ולחופה ולמעשים טובים ע"פ מרז"ל (ברכות
יז' א) נשים זמאי זכין באקרוי' כו' באחננוי'
כו' ונטרין כו'.

בברכה מזל טוב

געץ-ווינדזור

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

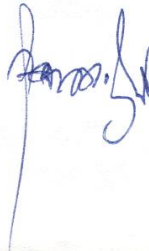
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, ימי הסליחות, ה'תש"ל
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

לקראת ^{הפ"נ} השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

הפ"נ נתקבל.

ולקראת

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

ב"ה, יו"ד כסלו
- יום גאולת אדמו"ר האמצעי -
ה'תשל"א. ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב פצצ פ"נ מאז, שיקרא על הציון הק'.
ובעמדנו ביום גאולת אדהאמ"צ - יה"ר שמיום זכאי זה ויום זכאי
הסמוך לו, יום בשורה - יט כסלו - גאולת אדמו"ר הזקן,
אשר אז הותחל עיקר ענין הפצת המעינות חוצה,
נזכה בקרוב ממש למיסמך גאולה לגאולה, לקיום היעוד דכשיפוצו
מעינותיך חוצה אתי מר, דא מלכא משיחא,
שהוא ילחום מלחמת ה' ויצליח וינצח כל האומות שסביביו ואח"כ
יבנה בית המקדש במקומו ואח"כ יקבץ נדחי ישראל,
בגאולה האמתית והשלימה דבני ישראל
ודשכינתא שבגלותא - ושבה עמהן כשהן נגאלין,
וכמש"נ ועלו מושיעים (משיח) בהר ציון לשפוט גו' והייתה לה'
המלוכה.

בברכת חג הגאולה
Menachem Schneerson

גאולת אדמו"ר האמצעי: א' וישלח בשנת תקפ"ז. בארוכה ראה קונטרס בד' קודש.
שמיום זכאי: בפרש"י ד"ה זכות (ערכין יא, ב) משמע דגם בנוגע לחודש כן הוא.
יום בשורה: ראה שו"ת מן השמים ס"ה. אז הותחל: תורת שלום ע' 112 בסופו.
למיסמך גאולה לגאולה: ע"ד פרש"י במגלה (ו, סע"ב) גאולת "פורים (דאכתי
עבדי דאחשורש אנן) לפסח" (דכימי צאתך מאמ"צ אראנו נפלאות). לקיום היעוד:
באגרת הבעש"ט הידועה (נדפסה בס' פורת יוסף. ובכ"מ). ילחום.. ישראל: ראה
רמב"ם הל' מלכים ספי"א. כל האומות שסביביו: כן הוא בדפוס הרמב"ם שלא
שלטה בהם יד הגוים. שבגלותא.. נגאלין: זח"א קכ, ב. מגלה כט, א. מושיעים
(משיח): רמב"ם הל' מלכים פי"א סה"א. וראה ג"כ פרש"י וישלח לג, יד. לשפוט
גו' והייתה לה' המלוכה: י"ל שזהו ב' התקופות דמשיח: נצחון האומות במלחמה
(ואח"כ) אהפוך אל עמים גנ' לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו גו' (רמב"ם הל'
מלכים ספי"א. - בתנ"ך שלפנינו לעבדו. אבל ראה ב"ר ס"פ וישב. ועוד. ואכ"מ.
וראה ג"כ כשימת הצ"צ עה"פ). וכביאור אדהאמ"צ דלעת"ל א"צ למלחמה ואדרבא אז
כתיב אין אהפוך אל עמים כן' וע"ז אמר דוד פדה בשלום נפשי כו' (שערי תשובה
ח"א ד"ה פדה בשלום. וראה ברכות ח, רע"א. הצ"צ לתהלים נח, יט. דרושי
רבותינו נשיאנו ד"ה פדה בשלום). ולהעיר מאגרת אדה"ז הידועה ש"כשקריתי ..
פדה בשלום נפשי יצאתי בשלום מה' שלום".

- ב -

נ.ב.

ע"פ סיבה נתעכב המשלוח עד עתה - טו כסלו, מילוי הלבנה, קיימא
סיהרא בשלימותא דחדש תליתאי דחדשי החורף,

ויה"ר שיהיו כל הדברים במילואם ושלימות האמתית שלהם - הן בעבודת
האדם בשלשת הסוגים דסור מרע ועשה טוב בקש שלום, או (כביאור חז"ל עה"פ
פדה בשלום) עסק בחורה ובגמ"ח ותפלה,

הן בשכר העבודה ופעולתה - שבאתדל"ת אתדל"ע,

ועד לקיום ובקרוב בימינו ממש דההבטחה המשולשת: אלקים יושיע ציון
ויבנה ערי יהודה וישבו שם וירשוה וזרע עבדיו ינחלוה ואוהבי שמו ישכנו
בה.

מילוי הלבנה: כלשון שמ"ר פט"ו, כו. בשלימותא: זח"א (רכה, סע"ב). וי"ל
דב"שלימותא" (שלימות) יש עוד פי' - יותר ממילוי (חסרון). וע"ד החילוק
בין די מחסורו ולעשרו (כתובות סז, ב). ובדוגמא ב' הפי' בויבוא יעקב
שלם - בשבת (לג, סע"ב) ובזח"א קעב, סע"ב. וי"א דמר אמר חדא כו' ולא
פליגי. דחדש תליתאי: ראה שבת (פח, א ובר' נסים גאון שם). דחדשי החורף:
שהם לעומת חדשי הקיץ (ל"ת להאריז"ל פ' ויצא. שם פ' בא בטעמי המצות).
ושלימות..בעבודת..בשכר..דההבטחה: להעיר מד"ה וכל בניך תרפ"ט פ"ב בפ"י
השולמית. וסד"ה כל הנהנה תרפ"ט (בס' הקונטרסים ח"א). דסור..שלום: ראה
לקו"ת בלק ד"ה מה טובו. כביאור חז"ל: ברכות ח, רע"א וראה פי' הרשב"א
וחדא"ג שם - הובאו בצ"צ לתהלים הנ"ל. עיי"ש. ולהעיר מאור תורה להח"מ
עה"פ ובגפן שלשה. דסור..המשולשת: ראה זח"א דפרשתנו (קפט, א) עה"פ כי
ה' אוהב משפט ולא יעזוב את חסידיו לעולם נשמרו. ובהערות אאמו"ר שם דמשפט
כנגד מל"ת (דינים) וחסידיו - מ"ע, לעולם נשמרו - תורה דמגינא ומצלא לעולם
(סוטה כא, א) ובא בהמשך למש"נ לפניו (תהלים לז, כז) סו"מ וע"ט ושכון
לעולם (לקוטי לוי יצחק - זח"א). אלקים..בה: תהלים מזמור סט בחותמו.
וירשוה..עבדיו..ואוהביו: י"ל כנגד ישראלים לויים כהנים (עם תליתאי), תורה
(מורשה) תפלה (עבודה) גמ"ח (דפנימיותם - אהבה).

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, שלהי אדר,
שנת כ"ח חש"א את ראש בנ"י,
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום כ"ה אדר.
ובעמדנו בימים שבין באולה (פורים) לגאולה (לפסח),
אשר ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר - כפשוטו (שאין
מקרא יוצא מדי פשוטו) וכמשמעו - דרז"ל
אורה זו תורה שמחה זה יו"ט ששון זו מילה ויקר אלו תפלין,
יה"ר שיעשה סאו"א את החלוי בו בהפצת התורה ובהידור בקיום מצותי'
שהוקשו לתפלין,
הוספה בת"ח ובקיום מצותי' - בכמות ובאיכות, בעצמו ולזולתו, דיחיד
ודרבים
כולל, כמובן, הוספה במבצע תפלין,
ויעשה כ"ז מחוך שמחה - נקודת חודש אדר (שאמחז"ל שמריבין בו בשמחה)
וימי הפורים,
ונקודת ארבעת דברים האמורים, מתחיל מאורה זו תורה עלי' נאמר פקודי
ה' ישרים משמחי לב ומסיים בתפלין שאמחז"ל מאן דמנח תפלין אצטרך למחרי
ואפ"ל השמחה עד דברח טובא,
ובקרוב ממש נזכה לימים עליהם נאמר אז ימלא שחוק פיננו ולשוננו רנה
אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה
בגאולה האמתית והשלמה ע"י משיח צדקנו.

בברכה

כי חש"א: חובה (לקח טוב כאן). וראה ג"כ ב"ב (י, ב) הובא בלש"ס תיכף להנ"ל:
במה הרום קרן ישראל (שוהו ודאי) בכי חש"א. גאולה.. (לפסח): מגילה ו, סע"ב
ובפרש"י. אשר ליהודים.. ויקר: מג"א (ח, טז). ולהעיר אשר ע"פ פשוטו הכתובים
שם - כ"ז התחיל בכ"ג סיון שלפני ימי הפורים. וראה ירוש' ברכות רפ"א, אסתר
בסופו ועוד: גאולה של ישראל כו' רבה והולכת כו' ואח"כ ליהודים כו' - ואינו
ממשיך כנס דפורים (וראה פי' מבבל ס' החרדים סט)! ליהודים.. תפלין: יהודי ע"ש
שכופר בע"ז (מגילה יג, א) שהוא כמודה בכל התורה כולה (קדושין מ, א) ואח"כ
הפרטים: תורה כו' תפלין. וע"פ קבלה וחסידות: יהודי - כתר ומסנ"פ. ואח"כ ע"ס
ועבודה פרטית - אורה ושמחה - חו"כ, וששון ויקר - זו"ן (תו"א (צא, ב ואילך).
שערי אורה בסופו. הצ"צ למג"א עה"פ). דרז"ל.. תפלין: מגילה (טז, ב) ועד"ז
בחרגום עה"פ. ויקר אלו תפלין: על ידיהו"ן ועל רישיהו"ן (חרגום סט). ואף שבש"ס
מפרש אלו תפלין שבראש (שהם בגלוי ושייך ע"ז וראו, יקר) - הרי כל זמן שבין
עיניך יהו שתיים (מנחות לו, א). ולהעיר מצפ"נ (להרצוצבי) לרמב"ם הל' תפלין
פ"ד ה"ד. מצותי' שהוקשו לתפלין: קדושין (לה, א). הוספה בת"ח ובקיום מצותי':
ומדובר בזה כס"ו בשבט. ולהעיר מרז"ל שבפורים קיימו מה שקבלו כבר במ"ה (שבת
פח, א). הוספה במבצע תפלין: להעיר ממש"ג במג"א (ח, יז) שנפל פחד היהודים על
עמי הארץ - שזהו ע"ד ראיית חז"ל לויקר אלו תפלין שנאמר וראו כל עמי הארץ גו'
וראו ממך. שאמחז"ל: תענית (כס, סע"א), מג"א סתרפ"ו סק"ה. וראה שו"ת חת"ס
חאו"ח סק"ס. נמוקי או"ח לסתרפ"ו ונשאר בצ"ע. ואולי י"ל שהרמב"ם לשטתו שצ"ל
שמח כל ימינו" (הל' דעות פ"א ה"ד. ועד"ז שם פ"ב ה"ז. וראה ג"כ פיה"מ ברכות
פ"ס מ"ה), משא"כ מארי דשמעתי' דבאדר מרבין בשמחה דס"ל דשמחה שאינה של מצוה
עלי' נאמר ולשמחה מה זה עושה (שבת ל, ב). ולהעיר מרמ"א סוף הל' מגילה (וסיום
חלק אורח חיים): וטוב לב משחה תמיד. וימי הפורים: עיין רמב"ם (הל' מגילה פ"ב
הי"ז) דמשמע שגם הטעם דטעודת פורים ודמשלות מנות ומתנות לאביונים הוא משום
שמחה (משא"כ ברמ"א (יו"ד סו"ס שפ"ה) שזהו כשאליל שלום לחוד). תורה.. לב:
תענית ל, א. שאמחז"ל.. למחרי: זו"ח שה"ש עה"פ לריח שמניך. ואפ"ל.. שובא:
ברכות (ל, סע"ב). ועפ"מ כו"ח הנ"ל יומתק המענה בש"ס אנה תפלין מנחנא -
שזהו ג"כ הטעם דבדח. וראה תר"י בברכות שם. שובא: יותר מדאי (פרש"י שם).
ולהעיר מהחייב לבסומי בפוריא עד דלא ידע (מגילה ז, ב). נאמר.. אלה: תהלים
קכז, ב. וראה ברכות שם. או גו' אז: ופי' רז"ל (שמו"ר פכ"ג, ד): אין אז
אלא שמחה.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, שלהי תמוז, ה'תשל"א
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב **ממנו** **אפ"ן** **יחזקאל**

בבואנו מימי הגאולה י"ב-ג' תמוז, גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא
ישראל ממאסרו במדינת מולדתו, שהי' חבוש שם בעד עבודתו הגדולה והחזקה
והרמה בחיזוק בדק התורה והמצוה והפצתן, למרות הגזירות על זה שהיו שם
אז במרום שיאן, ובחסדי ה' יצא בנצחון, שהרי אלה שאסרוהו הם ששיחררוהו,
ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר (לחגיגת יב תמוז הראשונה) - לא אותו "בלבד
גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק", שומרי מצוה, וגם
את אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש ישראל (מבלי התחשב עם מצבו הפרטי
בשמירת וקיום המצוה) לבו תמים עם ה' ותורתו"

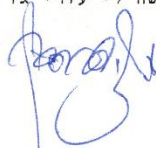
וכמחז"ל עה"פ צדיק כחמר יפרח: מה התמרה הזו לבה מכוון למעלה כך
ישראל לבם מכוון לאביהם שבשמים; ועוד אמרו: מה תמרה זו אין בה פסולת
כו' כך הם ישראל אין בהם פסולת,

שכן ימים הבאים אח"ז ימי סגולה הם לכל בני ובנות ישראל באשר הם
להוסיף בחיזוק "התורה והיהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו" והפצתן הלוח
והוסיף הלוח ואור,

ובפרט בהתבונן כאו"א אשר אם במדינה ההיא ובזמן ההוא ובתנאים ההם
עשו ופעלו בחיזוק התורה והמצוה והפצתן והצליחו ועד אשר גם עתה, לאחר
כיוכל שנים, רואים פירותיהן ופירי פירותיהן,

כש"כ וק"ו ועל אחת כו"כ במדינות ובתנאים נוחים וטובים שלא בערך.
ויהי רצון שיעשה כל אחד ואחת מאתנו, בחן כל אחב"י שליט"א, בכל
האמור ומתוך שמחה (וממילא) בזריזות,

וה' עוזר וכמש"נ: ה' לעזרתי חושה, אלקים חושה לי עזרי גו' ה' אל
תאחר.

בברכה הצלחה

הגדולה והחזקה והרמה: ראה לקו"ת נשא (כא, ב) ויש"נ. שיחת ג' תמוז תש"א (בס'
השיחות שם ע' קלד). ובלשון... הראשונה: נדפס בס' המאמרים ה'תש"ח ע' רסג.
בשם ישראל יכונה: ראה שוש"ע אה"ע סקכ"ט סס"ז ובנ"כ. קב ונקי כלל לח. שד"ח
אס"ד מע' גס ס"ז. וראה ג"כ מאורי אור כ, כד. וכמחז"ל... ועוד אמרו: מדרש
ההלים ע'. במדב"ר רפ"ג. צדיק כו' כך ישראל: וכמש"נ ועמך כולם צדיקים (ישעי'
ס, כא. סנה"ר"פ חלק. ובזח"א לג, סע"א: כולם צדיקים ודאי... זכאין אינון בעלמא
דין ובעלמא דאתי). התורה... ענינו: בס' המאמרים שם. כיוכל שנים: כ"ק מו"ח
אדמו"ר קיבל הנשיאות ב' ניסן ה'תר"ף. (ראה רמב"ם הל' מלכים ספ"א: ואין מושחין
מלך בן מלך אלא א"כ הייתה שם מחלוקת כו' יהואחז מפני יהויקים אחיו - והרי
הנדו"ד בן יחיד. וראה צפע"נ על הרמב"ם שקלים פ"ד ה"ד שקו"ט האם המשיחה דאביו
פועל גם בו או דאין צריך למשיחה. וברמב"ם שם ה"ז: ולא המלכות בלבד כו').
שמחה (וממילא) בזריזות: ראה אגה"ק סכ"א: עשה זאת בזריזות נפלאה להראות
שמחתו וחפצו כו'. וכמש"נ: תהלים ע, ב, שם וא"ו. ה'... אלקים... ה': להעיר
מהבואר על הג' שמות ה' אלקינו ה' שבכתוב שמע ישראל (פע"ח ש' הק"ש פ"א
ועוד. אמרי בינה ש' הק"ש בתחלתו. אוה"ת עה"פ. ובכ"מ). חושה... חושה... אל תאחר:
להעיר מבעתה אחישנה, ואחישנה אפשרי בב' אופנים: דור שכולו זכאי (הו"י) או
שכולו חייב (ויעמיד להם מלך שגזירותיו כו' - כן י"ל, ועפ"ז סרו כמה קושיות
המפרשים - אלקים) - עיין סנה"א, צח"א. וראה ג"כ תיקונים דזוהר חדש (קרוב
לתחלתם - צה, ב): קץ אית בכל דרא ודרא כו' תליא בתיובתא ובזכוותא ובמדות כו'
אבל קו"ב... ה'... תליא תליא הה"ד למעני למעני אעשה.

מאשר הנני קבלת המכתבים מאת: **והפ"נ שיקראו עה"צ.**

געץ-ווינדזור

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, ימי הסליחות, ה'תשל"א
ברוקלין, נ. י.

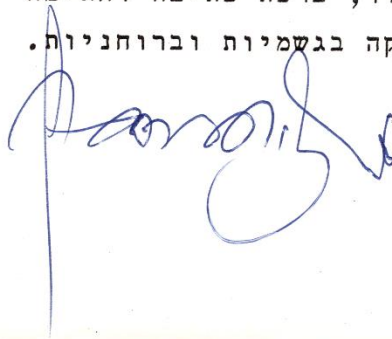
הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמים וברוחניות.

נאמך

בברכה

הפ"נ נתקבל.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כ"ח שבט, ה'תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יעקב מאיר שי'

שלום וברכה!

המכ' וכו' ורא' ע' קמ"ח
מאשר אני קבלת צפצפ, והשי"ת ימלא משאלות לבבו לטובה ולברכה.

וכיון שהנהגה בחיי היום-יום מתאים לרצונו של השי"ת זהו הצנור
והכלי לקבלת ברכות ה', הרי מובן שכל הוספה בעניני תורה ומצותי' מוסיפה
בברכותיו בכל המצטרך, אף על פי שציוויי ה' מוכרח לקיימם מצד עצמם גם
שלא על מנת לקבל פרס.

ובענין שהזמן גרמא, בקשר ליו"ד שבט, יום ההילולא של כ"ק מו"ח
אדמו"ר, שעל ציון שלו יזכירוהו בחפלה, בודאי שעל כאו"א מאתנו להתבונן
איך שבעל ההילולא הקדיש ימי חייו להחזקת והפצת התורה והיהדות, בלי פשרות,
ובמסירת נפש ממש. ומעשה עיקר, שהתבוננות חביא להוספה בהתאמצות כאו"א
ללכת בדרכיו, ובפרט שבעל ההילולא עומד לימינם של כל ההולכים באורחותיו
וממשיכים בפעולותיו, וברכתו מלווה אותם להצליח בזה וגם בעניניהם הפרטיים,
בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה להצלחה ולבשורות טובות
בכל האמור

מאשר אני קבלת המכ' וכו' ות"ח על הבשו"ט.

מענות קודש לסב החתן ר' יעקב מאיר שי' געץ

The following pages contain numerous Ma'anos — answers from the Rebbe — to the Chosson's grandfather, Reb Yankel שי' Getz (as well as several answers to members of his family). While studying in college, Reb Yankel became close to Lubavitch. Much of his correspondence with the Rebbe concerns his academic pursuits, which the Rebbe strongly encouraged. As the Rebbe told him clearly during one of his first Yechidusen:

"דיין תכלית איז צו ווערן א באוואוסטער scientist"
 ("Your purpose is to become a renowned scientist").

Note: Unless otherwise noted, all of the Ma'anos and letters presented here are to or from Reb Yankel.

The Rebbe's answers which appear in English are not the Rebbe's exact Loshon. Rather, they are translations that Reb Yankel wrote down after the Mazkir conveyed the Rebbe's answer to him in its original Loshon.

א

[י"ז כסלו תשכ"ז]

This past Monday evening, I learned from my father that he expects to be discharged from the hospital today. His physician, Dr. Robinson, plans to contact the Lahey Clinic, in Boston, concerning the specifics of the radiation treatments which were administered to my father there about two years ago. Following this, Dr. Robinson expects to readmit my father to the hospital in order to have him undergo the cathode tube radiation therapy again.

The Rebbe circled the word "father" on the first line and wrote:

(1) ת"ח על הבשו"ט

השמות ואזכיר עה"פ עה"צ

From Dr. Music, the hospital resident assisting my father's case, I learned the following information:

1. My father is considered to be out of danger at present, B"H.
2. He is presently receiving massive doses of synthetic corticosteroid daily in tablet form (20mg) which is about 4-5 times his normal daily endogenous production. It is this therapy which is keeping his symptoms under control, according to the physicians.
3. The steroids under chronic usage, produce numerous side effects, such as "pot belly," brittle bones, etc. The hope is that, by administering the ray therapy, my father can be weaned from the steroids in a fairly short time to avoid such long term complications.
4. As mentioned in the previous letter, the radiation facilities and personnel are now available at the University (of Maryland) Hospital where my father has been, and this is where he expects to receive the treatments. According to Dr. Music, the dosage required is on the order of 8-10 million electron volts, which, he says, is too low to cause any burning, or any cumulative effects, because it is insufficient to penetrate into the body. One problem however is that the equipment at University Hospital was unable to deliver less than 15 million electron volts. A physicist was working on modifications to the system this past weekend in order to allow the machines to develop the required lower voltages, and apparently he was successful.

In regard to his check into National Institutes of Health, Dr. Music told me that no important advances are available at the present; therefore, he sees no particular advantage in transferring my father now, especially when one considers the tremendous confidence that my father has in Dr. Robinson, this being one of the most important factors in his well-being.

The Rebbe underlined the words "this being one of the most important factors in his well-being." and wrote:

(2) וכמובן צודק בזה

ב

[י"ח כסלו תשכ"ז]

Last night, I spoke with my father, who is now home; he feels well, B"H, and seems in excellent spirits. Dr. Robinson has decided temporarily to forego the cathode

radiation therapy in favor of a reduced corticosteroid regimen. From the present 16 tablets daily, he will gradually reduce the dosage to four daily over the next two weeks or so, at which time he will re-examine my father. The results of this examination, coupled with his communication with the Lahey Clinic, will determine the subsequent steps. During these two weeks, my father has been instructed not to resume his job, except on a very limited, gradual basis.

After this paragraph, the Rebbe wrote:

(1) ויה"ר שיהא כהנ"ל בהצלחה.

P.S. The Rebbe שליט"א will be pleased to know that my father has been putting on Tefillin for some time now, which he continued doing while in the hospital. My parents have discontinued eating all non-kosher fishes and meats, and have purchased some new dishes and utensils which have been toveled.

By this paragraph, the Rebbe wrote:

(2) ובודאי יתחזקו הוריו שי' בזה וגדול הזכות – כמובן ופשוט.

ג

[ט' טבת תשכ"ז]

Several people have suggested that I see ברוסאוואנקין אסתר, of whom the Rebbe שליט"א knows. We have spoken on the telephone several times at some length, and twice have seen each other briefly. I would be interested to proceed further, if the Rebbe שליט"א advises this.

The Rebbe underlined the words "proceed further", crossed out "if", and underlined "advises this."

ד

[י"ג טבת תשכ"ז]

Since the Rebbe's earlier positive answer, אסתר גישה ברוסאוואנקין and I have met further, and have reached a positive conclusion regarding the shidduch. My parents

and her mother are all maskim, and I wish to know if the Rebbe שליט"א is maskim to this shidduch. I would very much like a brocha from the Rebbe שליט"א.

The Rebbe answered:

יהא השידוך בשעטמו"צ ולבנין עדי עד על יסודי התוהמ"צ.

ה

[ט"ו טבת תשכ"ז]

Last night I learned that my father has had difficulty with one eye since last Friday, but had refused to see a physician until yesterday, when he visited Dr. Henry Malec, an eye specialist in Cumberland. The diagnosis was an infection of shingles, considered to be extremely contagious and somewhat serious. Before prescribing treatment, Dr. Malec attempted to contact Dr. Robinson, the physician in Baltimore who has been caring for my father's mycosis fungoides condition. Upon learning that the latter was away for the day, Dr. Malec prescribed a regimen of four different kinds of pills and two eyedrop formulae, as well as discontinuing two of the prescriptions which Dr. Robinson had given to my father.

Upon seeing my father this morning for his routine checkup, Dr. Robinson apparently became quite upset, claiming that an incorrect diagnosis has been made on my father's eye condition. He has put my father back into University Hospital, and has called in a team of four physicians, including an eye specialist, to tackle both the eye condition and a concomitant, although perhaps unrelated, mild relapse in my father's previous discomfort from the skin problem.

My father's spirits seem reasonably good at this time.

Does the Rebbe שליט"א suggest any further action, or should I wait for further information from Dr. Robinson?

The Rebbe underlined the words "wait for further information from Dr. Robinson?"

Does the Rebbe שליט"א feel that אסתר and I should have the "vort" this Sunday, as we had discussed, or should we postpone it one week in the hope that my parents will be able to attend, אי"ה? Either way, אסתר is maskim.

After this paragraph, the Rebbe answered: If father is maskim, proceed with plans.

ו

[ט"ו טבת תשכ"ז]

Is the Rebbe שליט"א maskim to our chasuna being held before פסח?

The Rebbe answered:

ע"פ התדברות ב' הצדדים

ז

[ט"ז טבת תשכ"ז]

I informed the Rebbe שליט"א I was just admitted to grad school. Thanked the Rebbe שליט"א for everything; I hope אסתר and I can live up to everything.

[Three days later, on ג"ט טבת, the Rebbe answered:]

ת"ח על הבשור"ט

אזכיר עה"צ

ח

[אור ליום כ"ז שבט תשכ"ז]

The date for the Chasuna is tentatively set for כא אדר ב' at 5 pm, to be held, אי"ה, in the Brith Shalom Hall in Baltimore, Maryland, if the Rebbe שליט"א is maskim to these arrangements.

The Rebbe underlined the words "is maskim to these arrangements", and wrote:

(1) ויהא בשטומו"צ בגו"ר

We (אסתר and I) are seriously considering living in the apartment where I am presently located, at 857 Montgomery Street, in Crown Heights, for several reasons:

1. We both feel at home in Crown Heights and would like to remain here, at least initially;
2. By not moving, we save the considerable time and effort involved in apartment hunting;

3. Further savings are encountered by not involving moving expenses, security deposit on a new apartment, "fixing up" expenditures, etc;
4. The difficulties of getting settled in a new place just before פסח would be eliminated;
5. We are not bound by any lease in my present location, should it become desirous to move in the near future.

Is the Rebbe שליט"א maskim to this plan?

The Rebbe underlined the words "maskim to this plan?", crossed out the question mark, and wrote:

(2) ויהא בהצלחה.

ט

[ח' תמוז תשכ"ז]

My father, **הענעך בן פייגא דינה**, was admitted to Memorial Hospital in Cumberland, Maryland this past Friday afternoon, suffering from sharp chest pains. Following numerous tests and X-rays, his physician has diagnosed the problem as with pneumonitis and pleurisy, but with no apparent cardiac complications.

Today, he seems slightly improved, **בי"ה**, with a somewhat reduced fever.

I would very much appreciate a **ברכה** from the Rebbe שליט"א for a **רפואה שלימה**.

The Rebbe answered:

אזכירם עה"צ

י"ד

[אור ליום י"ב מנחם אב תשכ"ז]

On Tuesday, **תשעה באב**, our apartment was entered by a prowler at 1:45 in the afternoon. Upon seeing me, he immediately fled via the same route which he had used to enter, an opened window in the rear of the apartment. Subsequently, a watch and some money were discovered as missing. I did not inform my wife of the incident, as it did not seem necessary to alarm her.

Today, upon returning home from work about 6 p.m., my wife discovered that the front door had been forced open, the lock broken, and the apartment entered. When I came home about 7 p.m., she was by a neighbor, extremely frightened.

There was some slight ransacking in the bedroom, but nothing was taken, as far as we can determine. Both incidents have been reported to the police.

Our apartment is at 857 Montgomery Street, near Troy Avenue, in a four-family house. Presently, we are the only occupants. Of the others, all Jewish, one couple moved away, the widowed landlady has moved and is selling the house through a broker, and the third family is away for the summer. The broker is Shomer Shabbos; however, so far, all the prospective buyers seen by my wife or by me, for some months now, have been non-Jewish.

We have both given some thought, although not very seriously, to moving. However, such action would not automatically provide any assured solution to this type of problem.

We would both like a ברכה from the Rebbe שליט"א, that we should encounter no further difficulty, אי"ה, with problems of this nature.

The Rebbe answered:

אזכירם עה"צ ויה"ר שיקויים בהם מאמר קדושי עליון ואדה"ז והצ"צ (דרמ"צ סוף ע' רכה ובהערות לשם).

בדיקת המזוזות ואופן קביעתן.

יא

[ב' אלול תשכ"ז]

In the course of a lengthy letter discussing several personal issues and his academic pursuits, he wrote:

One aspect of this situation is that I have no משפיע, no one person to guide my development as a religious person in general, and especially as a Lubavitcher. My Father, שי, himself, observed that I have "...nobody to report to..."

One person who I feel can adequately fill this role, for whom I have a great amount of דרך ארץ, is Dr. Yitzchok Block. His insight into my situations has always been keen, his advice sound, and his manner warm. He, in fact, is the person responsible for my becoming frum. Presently, however, distance makes it impossible for him to fill this role for me.

The Rebbe שליט"א in my first יחידות (כ"ה אדר תשכ"ו), mentioned that it would be wise for me to remain in the New York area in order to find a שידוך. Now, that has been well taken care of, ב"ה, so perhaps it would be in order to consider going to school elsewhere. It might, therefore, be appropriate to think of the University of Western Ontario, where Dr. Block is located. I have mentioned this to him. He feels that he can be of assistance in having me admitted. It seems that the department of psychology is rather strong there, although not among the elite. My wife has indicated her willingness to go there, although both of us would be reluctant to leave the environs of 770. To date, I have not looked into the "logistical" considerations, such as housing and employment. Esther, שתחי, and I both feel that this idea should be mentioned to the Rebbe שליט"א, because it does have attractive possibilities for my personal development, professionally and religiously.

In this paragraph, the Rebbe underlined the words "consider going to school", "University of Western Ontario, where Dr. Block is located", "My wife has indicated her willingness to go there", and wrote:

(1) יתענינו בזה

Another possibility is the position as assistant Hillel director at the University of Maryland. In the above-mentioned יחידות, the Rebbe שליט"א asked me if it would be possible for me to continue my schooling at Maryland, and I said that it did not seem advisable at that time. However, since this position is available, and Rabbi Greenberg has indicated that he would be very interested in having me, it might be worth reconsidering. As assistant Hillel director, I would have a grand opportunity to work with students, to further Torah Judaism at Maryland, and to pursue my studies. The first two items would be great sources of satisfaction, and might go a long way toward correcting the earlier mentioned despair over lack of accomplishment. My wife would also be maskim to this move. There are, however, several other considerations:

1. I would be in competition with several other Lubavitchers interested in this position. As long as it could be adequately filled, perhaps I should consider other possibilities.
2. In this position, my studies would be on a part-time basis, and it seems clear that the Rebbe שליט"א wants me to progress as quickly as possible in academic pursuits.
3. The "משפיע" problem would remain essentially unsolved.

The Rebbe indicated to points "2." and "3." and wrote:

(2) טעמים חשובים ביותר

At the end of the letter, the Rebbe wrote:

(3) אזכיר עה"צ

יב

[י"ט אלול תשכ"ז]

Erev Shabbos Ki Sovo, Dr. Block telephoned to inform me that, ב"ה, I have been accepted for the full term (beginning tomorrow, כ' אלול), at the University of Western Ontario, into the program where I can obtain my M.A. degree in psychology in one year, אי"ה, and the Ph. D. years later, אי"ה.

Because of the lateness, they have not been able to guarantee financial assistance, but they are trying to arrange a 15 hour per week assistantship paying \$2,000.00 for this fall.

My wife and I have discussed this matter thoroughly, and we are both quite interested in going to London. Does the Rebbe שליט"א advise this?

The Rebbe underlined the words "advise this".

יג

[ג' אלול תשכ"ח]

[For several reasons he wasn't able to continue graduate studies in psychology in the University of Western Ontario, and one of the options available for graduate studies

was the University of Windsor. However, he wrote that he was concerned for several reasons: The Rebbe advised him in *יחידות* (ט' סיון) to remain in London, which would mean he would either have to commute to another university or pursue an alternative subject at the University of London, and about his financial situation as a full-time student. At the conclusion of the letter, he wrote:]

I am planning to investigate all the leads discussed in this letter, but I would like to know:

1. (a) Should I make every effort to continue my graduate study in psychology, in spite of my poor record in this area to date, or

(b) Does the Rebbe שליט"א advise me to remain in London with the modified educational plans mentioned above?
2. (a) Does the Rebbe שליט"א advise me to seek full-time employment (perhaps with a view toward sorting out whatever is the cause of my continuing academic difficulties), or

(b) Should I make every attempt to continue with full-time schooling?

By point "1. (a)", the Rebbe crossed out the word "or", and wrote:

(1) באם מוריו המכירים אותו יסכימו על זה.

By point "1. (b)", the Rebbe wrote:

(2) לאו דוקא וכמדומה שווינדזאר היא בסמיכות ממש לדעטרויט, בה כמה יר"ש וכו' ומוסדות בם אפשריות למשרה לזוג' תי'.

By point "2. (a)", the Rebbe circled the words "my continuing academic difficulties", and wrote:

(3) כדאי לברר סיבת my continuing academic difficulties

By point "2. (b)", the Rebbe wrote:

(4) כנ"ל (1). באם לא יסכימו - אז על כל פנים המשך לימודיו באופן Part-Time

At the end of the letter, the Rebbe wrote:

(5) אזכיר עה"צ

יד

[גי' תשרי (צום גדלי') תשכ"ט]

The University of Windsor, in Windsor Ontario, has offered to accept me into their one year M.A. program in experimental psychology. There is a good possibility of my wife שתחי' teaching in a religious school in Windsor. Of the many alternatives discussed in my previous letter to the Rebbe שליט"א, this is the only one which would allow me to proceed directly to a degree, אי"ה. Does the Rebbe שליט"א advise me to accept Windsor's offer?

The Rebbe crossed out the word "Does", underlined the words "accept Windsor's", pointed with an arrow to the entire sentence – "the Rebbe שליט"א advise me to accept Windsor's offer", and wrote:

אזכיר על הציון

טו

[ר"ח אדר תשכ"ט]

In response to submitting to the Rebbe a letter he received from the University of Windsor – dated February 19, 1969 – informing him of his admission in the category of "Post-graduate student proceeding to a Doctoral degree (pending final marks)," the Rebbe answered:

תשואת חן על הבשורות טובות.

טז

[כ"ו מנחם אב תשכ"ט]

Mr. Norman Hurwitz שי, President of the Shaarey Tzedek Shul here in Windsor, has asked me to become a trustee for his estate, i.e., to administer the provisions of his will should that become necessary ח"ו. He is primarily interested in having someone who will assure that his children will be given a proper Jewish education and upbringing, and says that he cannot entrust this to his wife or to his brother. The other trustee is a Jewish lawyer in Toronto whom I do not know.

I would be interested in the offer, but am reluctant for fear of becoming involved in personal family feuding in the event that I should ever have to act as trustee ח"ו.

Mr. Hurwitz would not be angry, I do not think, were I to refuse him.

Does the Rebbe שליט"א feel that I should accept the offer to become one of his trustees?

The Rebbe underlined the words "I should accept the offer".

יז

[תש"ל Fall]

Wrote asking regarding possibility of buying house in Windsor. Did not receive answer (office lost it), but essentials were:

1. If people of my status in the area generally buy homes,
 2. If our friends advise it
- We should look into it.

יח

[כ"ד אדר"ר תש"ל]

Several months ago, I wrote to the Rebbe שליט"א asking whether or not to consider buying a house in Windsor at that time. Since people of my status in this area do not generally buy homes (this being the context of the Rebbe's answer) the matter was dropped. I should like to know whether two recent developments should cause any change in that decision.

First, a review of my background and program to date by the faculty of my division at the university resulted in a program being outlined which will involve my remaining here a minimum of two years (through spring, 1971). Provided that all other requirements are successfully completed within the prescribed time limits, the course of events beyond spring, 1971 will be a function of whether or not I can complete my Ph. D. dissertation within one year, something which is impossible to know at this time.

Secondly, our rent was raised as of next month to \$200 monthly. Together with utilities, this represents over half of our total income being used for housing. Although I have not made a thorough check, some preliminary inquiries indicate

that reasonable housing could be purchased for such a sizeable monthly outlay, and perhaps for less.

It should be noted that we are currently receiving about \$135 monthly from girls who rent two rooms in our present house. My other income is \$1500 from the university and \$3000 from a research bursary. My wife שתחי earns about \$50 monthly teaching at Mishkan Israel Synagogue in Detroit.

Does the Rebbe שליט"א advise us to:

- a) continue our present living arrangements;
- b) look for less expensive accommodations to rent; or
- c) investigate the possibilities of buying a house?

(Incidentally, we are writing to our landlord to ask for reconsideration on the rental increase).

The Rebbe underlined points "b)" and "c)", and then wrote: ask friends who live here what they recommend.

יט

[י"ב תמוז תש"ל]

איך וויל בעטען א ברכה פאר מיין זון הענעך דוד בן אסתר גיטא ש"י פאר זיין צווייטען יום הולדת, זונטאג, ט"ו תמוז, אי"ה.

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א:

לצדקה לזכותו באותו היום.

אזכיר עה"צ

כ

[עש"ק פ' בהעלותך תשל"א]

The exams committee was satisfied with my performance on the oral exam taken today, and they passed me, ב"ה, thus completing the general examinations requirement.

At the end of this paragraph, the Rebbe wrote:

ות"ח על הבשוי"ט

During the remainder of the summer, the following things are to be done: (a) data analysis and writing of reports on research conducted this past year. These reports will constitute the bulk of a final report to be submitted to the agency which granted my present fellowship, due to terminate in August. They also may be used as the basis for developing follow-up research for the summer; (b) teaching an introductory statistics course for six weeks, beginning July 5, contingent upon sufficient enrollment; and, most importantly, (c) studying for my specialty comprehensive exams, to be taken near the end of אי"ה אלול. Thus, by תשרי תשל"ב, preparation of the dissertation should be the only remaining academic requirement for my Ph. D., אי"ה.

At the end of this paragraph, the Rebbe wrote:

אזכיר עה"צ

חת"ת

כא

[ח' ניסן תשל"ב]

At the end of a letter detailing the various pros and cons of the several schooling options for his son (who was 3 ½ at the time), he wrote:

In summary, my wife and I both want דוד העננך to have the חינוך and friends of the אנ"ש חדר. However, my wife particularly feels that the travel arrangements make it out of the question, unless I drive him in at noontime.

Does the Rebbe שליט"א advise us to enroll דוד העננך in a nursery for the remainder of this year? If so, under what circumstances?

a. In Detroit

(1) 3 or 5 times a week by cab [*taxicab together with other children from Windsor – ed.*]

(2) 3 or 5 times a week with me driving

b. In Windsor

- (1) at the Windsor Hebrew Academy [with a Shomeres Shabbos teacher – ed.]
 (2) at the שער השמים שול [under “Orthodox” auspices with a non-Shomeres Shabbos teacher – ed.]

The Rebbe circled the words “b. In Windsor”, underlined the words “(1) at the Windsor Hebrew Academy”, and then wrote:

אזכיר עה"צ

כב

[ה' אלול תשל"ב]

In a letter outlining the various pros and cons of moving from Windsor to Detroit, he wrote:

Advantages of Oak Park over Windsor:

1. Cheder for our son, הענעך דוד, aged 4, and playmates for all our children.
2. Friends for my wife, which she does not have in Windsor.
3. People with whom to learn, for both my wife and me.
4. A kosher shul where we can daven שבת and יום טוב.

Disadvantages of moving to Oak Park:

1. Lack of free medical insurance (although I think this can be extended outside of Canada for one year).
2. Having to depend on my old car to get to school every day, although it is not giving me any difficulty at present.
3. In Windsor, we have high school girls who help my wife with house work and care of the children, for 60¢ per hour. It would be difficult to find non-Jewish girls in Oak Park, and the cost would certainly be much higher.
4. The trouble and expense involved in the actual move, when there is the possibility of having to move again in the not-too-distant future, is a consideration.

Most of the disadvantages are basically financial, so that I think they could be handled fairly well.

Does the Rebbe שליט"א feel it would be כדאי to look into such a move?

The Rebbe underlined the words "it would be כדאי to look into such a move".

כג

[אור לכ"ח אלול תשל"ב]

Called Leibel שי in the evening about an apartment in Oak Park which is available. The rent is \$182 monthly, it has three bedrooms. We haven't seen it, but I've seen others, which are all the same, since it's in the same development where most of the chevreh live when first moving to Oak Park. Because of a large waiting list, we must answer them yes or no (whether or not we're taking the apartment). We have an appointment tomorrow to see it. Esther wants to move there. Should we take it?

11:00 p.m. Leibel called.

The רבי שליט"א said:

If the price is normal, we should take it.

בשעה טובה ומוצלחת

כד

[ט"ז שבט תשל"ד]

Called 770 (Binyomin Klein) to inform the Rebbe שליט"א that I passed my final oral exams today and was granted my Ph. D.

[י"ד אדר תשל"ד]

Leibel told me today that he had seen an answer from the Rebbe שליט"א regarding the above:

אזכיר עה"צ

כה

[כ"א אלול תשל"ד]

Recently, Rabbi Shlomo Cunin שי discussed the possibility of my taking a responsible position in the Chabad House Drug Abuse Program, the three-year

project recently funded by the U.S. Government. The work seems to be composed of technical administrative responsibility, director of therapy, or some combination thereof. Although this clinical and/or administrative emphasis is not the experimental research psychology for which I have been trained, there are several positive features:

1. Since one of my major research interests is the study of addiction mechanisms, the opportunity of first-hand experience "in the field" should be a useful adjunct to my training.
2. Rabbi Cunin indicated that I would develop contacts with important government people who control much of the federal grant money in this area, which would be useful in the future for my own grant applications.
3. There is the possibility of developing certain projects that could result in publication of papers.

I have discussed this matter with Dr. Twersky (Pittsburgh) who agrees with these three points; however, he cautioned that,

1. I would probably be too involved in the ongoing work to expect to work on any papers for at least 18 to 24 months;
2. If an academic or research career is really my goal, this project would essentially be a time-out of several years from pursuit of that objective. Regarding that point, I am constantly following leads for new jobs in my field. For example, I have recently developed contact with Dr. Boaz Kahana, who is chairman of the psychology department at Oakland University, in suburban Detroit. Dr. Kahana has been very sympathetic, feels I have good potential, and feels that he will be able to help me get something started one way or another.

A related consideration is that, if I take this position in California, I feel some obligation to remain with it for several years, in fairness to all concerned.

If I am to pursue this further, the next step would be to spend a few days in Los Angeles, observing the present operations, consulting the advisory board Rabbi Cunin has developed, clarifying what my responsibilities would be, etc. Also, I would spend a few days in Pittsburgh, observing Dr. Twersky's program, and allowing him

and his staff an opportunity to evaluate whether or not they feel I am competent to direct such a program. Then, a further decision would have to be made.

Does the Rebbe שליט"א feel that I should pursue this project any further?

The Rebbe circled "1." and crossed out the word "probably" in the line "I would be probably be too involved.." In point number "2.", in the line "If an academic or research career is really my goal" the Rebbe underlined the words "an academic or research career".

[י"ח תשרי תשל"ה dated Answer]

כו

[ז' תשרי תשל"ה]

Recently, I had an interview at Eastern Michigan University psychology department in Ypsilanti, Michigan (about 45 minutes drive). They have offered me a part-time position teaching two courses for the coming winter term (January through March).

One course is "Contemporary Issues in Psychology," the other is "Prejudice and Discrimination."

Although the courses are not directly in my field, the added teaching experience will be helpful professionally. Moreover, I hope that this may be a beginning step. There are people on staff interested in my areas, that may be helpful for me to meet. Also, there may be several openings full-time for next year, depending on budget considerations.

I have also learned that there will be several positions available in experimental psychology for next fall at the University of Michigan which is adjacent to Ypsilanti. There is at least one person at Eastern Michigan University who is also on staff at Michigan.

The Rebbe answered:

בשעה טובה ומוצלחת

כז

[ה' אדר תשל"ה]

At the end of a letter detailing various job prospects, he wrote:

Thus far, I have been applying only to institutions in the seven cities mentioned by the Rebbe שליט"א in my last יחידות (New York, Los Angeles, Baltimore, Detroit, Chicago, Montreal, and Toronto), even though many אנ"ש have urged me to apply elsewhere. For a variety of reasons, most people do not think that I correctly understood the intentions of the Rebbe שליט"א (in regard to limiting where I look). In fact, there are a number of positions that seem professionally suitable, being advertised, but which are located in other places. If the Rebbe שליט"א feels that some or any of them bear consideration, I will submit a list to the Rebbe שליט"א for his consideration. Otherwise, I plan to continue looking only in these seven cities.

It seems that yesterday, several promising leads in the Detroit area began to crystallize. As noted, I am actively working on them now. Being that these developments occurred on Rosh Chodesh Adar, I am hopeful that this will signify a positive turn of events in my thus far long and discouraging job hunt, as the Shulchan Aruch says that Adar is a mazel-dike month for Yidden.

By the words "but which are located in other places", the Rebbe wrote:

יתענין גם בהם

At the end of the letter, the Rebbe wrote:

אזכיר על הציון

כח

[ו' מנחם-אב תשל"ה]

In the morning, I called Leibel (twice), told him about job offer in Gary (at Indiana University Northwest), the living situation, possibility of temporary full-time appointment at Eastern Michigan University; asked the Rebbe שליט"א if I should take it.

In the evening, Leibel called back:

1. Take job
2. Regarding moving, should decide in Elul
3. **אזכיר על הציון**

כט

[ט"ו חשון תשל"ז]
כ"ק אדמו"ר שליט"א

Enclosed are copies of the following:

1. Notification of my being rehired for the next academic year.
2. My Department Head's first annual evaluation.

Leibel Groner indicated in סיין that he had had an answer for me from the Rebbe, he thinks to this letter, thanking me for the good news, and asking if I mention Chitas.

ל

[סביבות ט"ו תמוז תשל"ז]

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א להילד העננך דוד שי' געץ בנוגע ליום הולדתו ה':

ת"ח על הבשו"ט

קאפיטל תהלים שלו בכל יום?

אזכיר על הציון

לא

[כ"ח טבת תשמ"א]

My mother (שרה בת חוה שיינע שתחי') has had a small painful mass on the right side of her face for several months. Several physicians and dentists were unable to find anything until recently, when she visited a Dr. Jacques in Baltimore, who was able to locate the lump. His diagnosis was subsequently confirmed by his senior associate, Dr. Robert Chambers. Dr. Chambers, with whom I spoke several days ago, diagnosed it as probably a peripheral parotid tumor. My mother is scheduled to go into the hospital (Greater Baltimore Medical Center) tomorrow (כ"ט טבת), and to have a biopsy on Tuesday (ר"ח שבט). Dr. Chambers indicated that he anticipates probable

removal of the tumor, and very likely also removing the parotid gland. He said there is no evidence at present of any neural involvement. However, the biopsy may indicate more serious problems, such as carcinoma of the salivary glands. This possibility is suggested by the fact that my mother has a lot of pain around her lips whenever any slight contact is made with that area. Dr. Chambers indicates that, if the pathologist is 100% sure of his diagnosis of the biopsy, then the surgery can be completed right then and there. If, however, there is any doubt about the diagnosis (this occurs in less than 10% of similar cases), then Dr. Chambers would await further diagnosis and analysis of more permanent tissue preparation.

Does the Rebbe שליט"א feel that we should proceed with the biopsy/surgery as scheduled? If not, what alternative should we pursue? If we should proceed as scheduled, I ask the Rebbe's ברכה that the surgery should be successful, that the tests should reveal nothing serious ח"ו, and that my mother should have a רפואה שלמה.

I am planning to be in Baltimore tomorrow אי"ה to be with my mother.

[Together with his letter, he submitted to the Rebbe a note from his mother (dated Dec. 28th, 1980), which reads:]

Dear Rebbe Schneersohn,

On Monday, Jan 5, 1981, I am going into the hospital to have a tumor removed from my face. They will do a biopsy, and I pray that everything will be all right. It would put my mind to rest if you will say a bracha in my behalf.

With appreciation
Sarajane Getz
(Sora Bas Chava Shana)

To his letter, the Rebbe answered:

**ויעשו כהוראת דר. טשעמברס
אזכיר על הציון.**

To his mother's note, the Rebbe answered:

**החלטה תקיפה לדייק בכשרות האכילה ושתי'.
בדיקת המזוזות.**

אזכיר על הציון

לב

[ר"ח מנחם אב תשמ"ו]

After sending the Rebbe both the letter from Eastern Michigan University offering him a job for the coming semesters, and his letter accepting the offer, the Rebbe answered:

אזכיר על הציון

לג

[ב' סיון תשמ"ט]

מענה להנערה חנה גאלדא שתחי' געץ שכתבה :

כ"ק אדמו"ר שליט"א

לויט דער הוראה פון מיין טאטע און זיינע משפיעים, און נאך דעם וואס מיין טאטע האט געפרעגט כ"ק אדמו"ר שליט"א וועגן דעם, האב איך זיך געטראפן מיט יוסף יצחק בן לאה ענגעל און איך וויל וויסן צי עס איז כדאי צו ממשיך זיין.

ע"ז ענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א :

תלוי בהרגש שלה ואזכיר על הציון.

לד

[אור ליום ב' ר"ח תמוז תשמ"ט]

מענה להנערה חנה גאלדא שתחי' געץ שכתבה :

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הציעו לי שידוך עם הבחור התמים יוסף יצחק בן ר' ישראל שמואל וזוגתו לאה שיחיו ענגעל ונפגשתי אתו כמה פעמים, ומצא חן בעיני, והנני רוצה להתחתן אתו ואשאל להסכמתו וברכתו הק' בזה.

ע"ז ענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א :

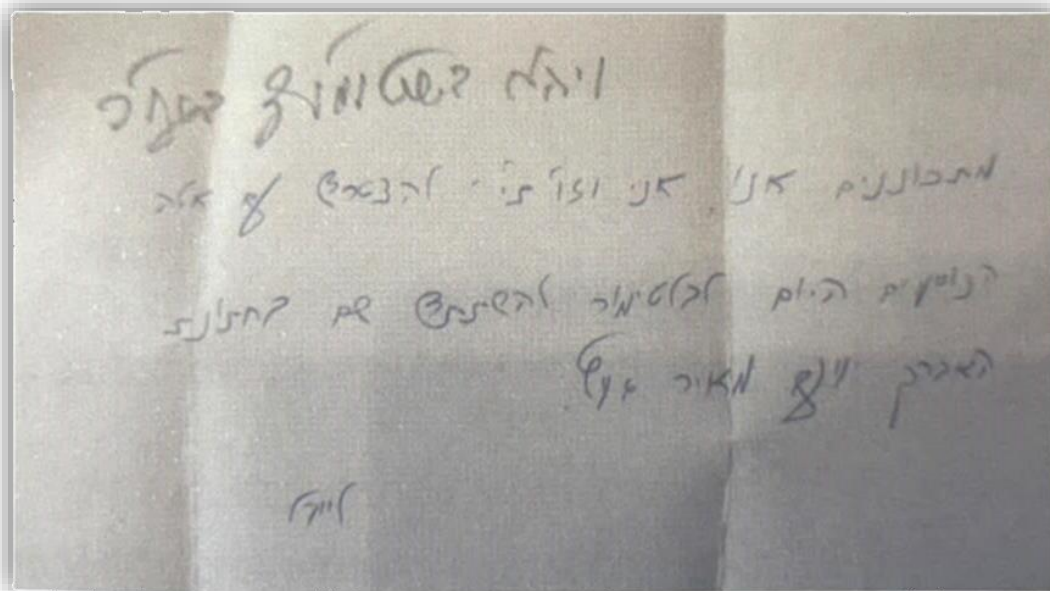
ויהא בשעה טובה ומוצלחת

אזכיר על הציון

[כ"א אד"ש תשכ"ז]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב: "מתכוננים אנו, אני וזו' תי' – להצטרף עם אלה הנוסעים היום לבלטימור להשתתף שם בחתונת האברך יעקב מאיר געץ" (מצילום כתי"ק – ס' המזכיר ח"ב עמוד 476):

ויהא בשטומו"צ בגו"ר

ויהא בשטומו"צ בגו"ר
 מתכוננים אנו, אני וזו' תי' – להצטרף עם אלה
 הנוסעים היום לבלטימור להשתתף שם בחתונת
 האברך יעקב מאיר געץ
 א"ל

שער עלי ההגהה

שיחת מוצע"ק בשלח י"א שבט ה'תשכ"ז

תוכן משיחת צום גדלי' ה'תנש"א

כמה חלקים משיחת צום גדלי' ה'תנש"א

ברכה להשלוחים, ז' תשרי ה'תנש"א (לה"ק)

כמה חלקים מהברכה להשלוחים, ז' תשרי ה'תנש"א (אידיש)

עלי ההגהה של רשימה משיחת מוצש"ק פ' בשלח י"א שבט ה'תשכ"ז

נכתב ע"י הרב יוסף וויינבערג על מנת לחזור אותו על גלי הרדיו

נאך פרשת בשלח קומט פרשת יתרו, ווייל דער תוכן פון פרשת בשלח איז דאך יציאת מצרים
און דער תכלית פון יציאת מצרים איז דאך ווי ער זאגט בהוציאך את העם ממצרים תעבדון
את האלקים על ההר הזה, קבלת התורה וואס דאס איז דער תוכן פון פרשת יתרו, און פאר
דעם סגור פון פרשת בשלח פון מחיית עמלק וואס איז נוגע צו מחן תורה
ווי דער רבי שליט"א האט עס אויספרייט ערקלערט אין אפ"א פריהערדיגע שיחה אז דער
לימוד התורה זאל זיין מיט די חמימות וואריקייט און התלהבות פון אהבת השם און מיט
דעם ביטול פון יראת השם - דער היפך פון עמלק וואס זיין ענין איז אשך קרן בדרך קאלט
צו מאכען א איד אין דעם דרך השם, - איז פאר דעם איז פראן די פרשה פון מן וואס אויך
זי האט א שייכות צו מחן תורה, ווי דער פסוק זאגט הנני ממסיר לכת לחם מן השמים און
פירט אויס למען אנסנו הילך בחורתי, אז דורך דעם געבען דעם מן איז דער אנסנו דער
אויספרוואוען אידען צי זיי וועלען צעפפן מקיים זיין תורה.
איז פראן א פלא'דיגע מכליתא אויף דעם פסוק, און א נאך מער פלא'דיגער בעל
הטורים. אויף למען אנסנו הילך בחורתי זאגט ער אין מכליתא: מכאן קיי' ר' שמעון
בן יוחאי אומר לא ניתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן, תורה איז נישט געגעבען געווארען
צו דרשנען, נאר צו די עסער פון מן, ווייל ווי ער פירט אויס ער וועט זיצען און
דרשנען אין תורה און וועט נישט וויסען וואו ער וועט נעמען עסען און טרענקען און פון
וואנען ער וועט נעמען א מלבוש א.ד.ג. איז ווי ער קען ער שרשנען אין תורה, נאר די
אוכלי המן וואס האבען נישט געהאט קיינע דאגות פון פרנסה - צו זיי איז תורה געגעבען
געווארען, אין ב"ל הטורים שטייט נאך א שטארקערער לשון, לא ניתנה תורה אלא לאוכלי
המן, תורה איז נישט געגעבען געווארען נאר צו די עסער פון מן, ווייזט אויס אז דער
בעל הטורים האט געפפן עס גענומען פון אן אנדערען מדרש אדער זיין גירסא אין מכליתא
איז געווען אן אנדערע, עכ"פ קומט אויס אז ער טייטשט נישט ווי רש"י אז דער למען אנסנו
הילך בחורתי גייט דאס אויף די מצוות וואס זיינען פארבונדען מיט דעם מן צי זיי וועלען
היטען און מקיים זיין די מצוות, נאר ער טייטשט אז דער למען אנסנו הילך בחורתי גייט
דאס אויף גאנץ תורה, אז ווען קען זיין אנסנו אויספרוואוען הילך בחורתי איז דאס
דוקא פאר די אוכלי המן.
איז אמת עס איז פארשטענדליך אז דאס מיינט נישט דוקא ממש די וואס
האבען געגעסען דעם מן אין יענע פערציג יאר, נאר אז עס מיינט פאר די וואס זיינען
אן דאגות פון פרנסה ווי עס אפפ זיינען געווען, אפ"א די אוכלי המן, וואס האבען נישט
געהאט קיין שום טירדות, נישט נאר נישט פון לבושים און ד.ג. וואס איז נישט קיין

נאך פרשת בשלח קומט פרשת יתרו, ווייל דער תוכן עיקרי פון פרשת בשלח איז דאך יציאת מצרים און דער תכלית פון יציאת מצרים איז דאך ווי ער זאגט בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה, קבלת התורה וואס דאס איז דער תוכן עיקרי פון פרשת יתרו, און פאר נאך'ן סיפור פון יצי'מ שבפ' בשלח און פאר דעם סיום פון פרשת בשלח פֿאַר די פרשה פון מחיית עמלק וואס איז נוגע צו מתן תורה ווי דער רבי שליט"א האט עס אויספֿריליך ערקלערט אין א פֿריהערדיגע שיחה אז דער לימוד התורה זאל מוז זיין בדחוי"ר, מיט די חמימות ווארימקייט און התלהבות פון אהבת השם און מיט דעם ביטול פון יראת השם - דער היפך פון עמלק וואס זיין ענין איז אשר קרך בדרך קאלט צו מאכען א איד אין דעם דרך השם (היפך החמימות) ויודע את רבונו ומכוון למרוד בו (היפך היראה), - איז פאר דעם איז פראן די פרשה פון מן וואס אויך זי האט א שייכות צו מתן תורה, ווי דער פסוק זאגט הנני ממטיר לכם לחם מן השמים און פירט אויס למען אנסנו הילך בתורת, אז דורך דעם געבען דעם מן איז דער אנסנו דער אויספרוואוען אידען צי זיי וועלען מקיים זיין תורה.

איז פראן א פלא'דיגע מכילתא אויף דעם פסוק, און א נאך מער פלא'דיגער בעל הטורים. אויף למען אנסנו הילך בתורתי זאגט ער אין מכילתא: מכאן הי' ר' שמעון בן יוחאי אומר לא ניתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן, תורה איז נישט געגעבען געווארען צו דרשנען, נאר צו די עסער פון מן, ווייל ווי ער פירט אויס ער וועט זיצען און דרשנען אין תורה און וועט נישט וויסען - און דאגה'ן - וואו ער וועט נעמען עסען און טרינקען און פון וואנען ער וועט נעמען א מלבוש א.ד.ג. איז ווי קען ער דרשנען אין תורה, נאר די אוכלי המן וואס האבען נישט געהאט קיינע דאגות פון פרנסה - צו זיי איז תורה געגעבען געווארען, אין בעל הטורים שטייט נאך א שטארקערער לשון, לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, תורה איז נישט געגעבען געווארען נאר צו די עסער פון מן שטייט דא נישט דער ווארט לדרוש, ווייזט אויס אז דער בעל הטורים האט עס גענומען פון אן אנדערען מדרש אדער זיין גירסא אין מכילתא איז געווען אן אנדערע, עכ"פ קומט אויס אז ער טייטשט נישט ווי רש"י אז דער למען אנסנו הילך בתורתי גייט דאס אויף ד' מצוות וואס זיינען פארבונדען מיט דעם מן צי זיי וועלען היטען און מקיים זיין די מצוות, נאר ער טייטשט אז דער למען אנסנו הילך בתורתי גייט דאס אויף גאנץ תורה, אז ווען קען זיין אנסנו אויספרוואוען הילך בתורתי איז דאס דוקא פאר די אוכלי המן.

איז אמת עס איז פארשטענדליך אז דאס מיינט נישט דוקא ממש די וואס האבען געגעסען דעם מן אין יענע פערציג יאר, נאר אז עס מיינט פאר די וואס זיינען אן דאגות פון פרנסה ווי עס זיינען געווען די אוכלי המן, וואס האבען נישט געהאט קיין שום טירדות, נישט נאר נישט פון לבושים און ד.ג. וואס איז נישט קיין

זאך וואס מען דארף טעגליך אויפסניי, נאר אויך אפילו נישט פון עסען וואס מען דארף טעגליך אויפסניי, האבען זיי דאס באקומען דבר יום ביומו און אן שום טירדות ווייל אפילו דער מרבה האט דאך נישט געהאט מער איז דאך קיין טירדות נישט שייך געווען. - איז אזוי אויך די וואס האבען נישט קיינע דאגות און טירדות פון פרנסה – נאר צו זיי איז תורה געגעבען געווארען. **וכדמסיים במכילתא ושניים להם אוכלי תרומה (שלא נזכרה תרומה בכתוב - אלא שמפרש שהכוונה פרנסה ע"ד אוכלי המן כו')**

שטעלט זיך דאך גלייך די שטורעמדיגע קשיי, ווי קען מען אזוי זאגען עס איז דאך א היפך ממש פון די מצוה פון תלמוד תורה וואס איז סיי פאר אן ארימאן און סיי פאר א גביר סיי איינער וואס איז געזונט אדער ח"ו איינער וואס איז נישט געזונט, אלע זיינען דאך מחויב אין תלמוד תורה, עס איז בלויז א חילוק וויפיעל תורה דער חיוב איז צו לערנען, וואס ביי איינעם איז דער חיוב צו לערנען א גאנצען טאג און איינער קען יוצא זיין זיין חיוב מיט פרק אחד שחרית און פרק אחד ערבית, אבער אויך דער איז דאך דאס זיין לערנען תורה איז מיט דעם איז ער מקיים די מצוה פון תלמוד תורה און ער מאכט אויף דעם א ברכה בשם ומלכות, איז ווי קען מען זאגען אז תורה איז נישט געגעבען געווארען נאר צו אוכלי המן, נאר צו די וואס האבען נישט קיינע דאגות און טירדות, און בפרט ווי די גמרא זאגט אז הלל מחייב את העניים **(ומאריך בזה אדה"ז בהל' ת"ת פ"ג ס"ג)**, הלל מיט זיין לערנען תורה אונטער זיינע שווערע אומשטענדען איז מחייב עניים, ווייל ער האט געדארפט אנקומען צו האקען האלץ און א טייל פון דעם מצומצדיגען גראשען געבען פאר דעם שומר הפתח און אזוי ווייטער **ולכן דנין גם את העניים על ביטול ת"ת (עיי"ש)**, איז ווי קען מען זאגען אז תורה איז נישט געגעבען געווארען צו דרשנען ווי ער זאגט אין מכילתא, און נאך מער ווי ער זאגט אין בעל הטורים אז תורה בכלל איז נישט געגעבען געווארען נאר צו אוכלי המן.

איז אנדערע פטרין עס אפ, מיט דעם וואס זיי ענטפערען אז דאס איז דאך אן אגדה קען מען פון דעם נישט פרעגען קיין קשיי, איז ~~ערשטענס איז מכילתא נישט בלויז אגדה כמה וכמה פסק דין דינים זיינען דא אין מכילתא, און בעיקר, אגדה פון תורה איז אויך א חלק פון תורה וואס איז תורת אמת, און בשום אופן קען נישט זיין אז אן ענין פון אגדה זאל זיין אין סתירה מיט א היפך ממש פון א פסק דין וואס איז מפורש אפגעפסקניט אין שולחן ערוך, און דאס איז דאך בכ"מ ועד א מפורשער פסק דין אין שולחן ערוך אז הכל מחויבים בתלמוד תורה בין עני ובין עשיר און אזוי ווייטער אז אפילו די וואס האבען גאר גרויסע טירדות זיינען מחויב אין תלמוד תורה.~~

ויוקשה ביותר שהאומר במכילתא הוא רשב"י - בהיפך מדעתו בברכות (לה, ב) - ובב' המקומות הם אגדה שבתורה

נאר די ערקלערונג איז לויט ווי די גמרא זאגט אין עבודה זרה דף י"ט אין מאל זאגט דער פסוק ובתורת הוי' חפצו אז די תורה ווערט אנגערופען (תורת השם) דעם

אויף ביי איהם איז השם ^{115/} ~~הוא נחלתו~~ ^{אין} דער אויבעשטער וועט איהם מזמין זיין, א מקור
 נאר זיין פרנסה, ווי ער וואס פארזארגט שבת לוי (ה'ש' - ז'א - ז'א) ^{אין}
 איז עס דאך א פסק דין אין רמב"ם אז ווען א איד גיט זיך איבער מיט אן אמת
 צו תורה און עבודת השם דארף ער נישט האבען קיין שום דאגות און טירדות פון פרנסה
 ווייל דער אויבעשטער וועט איהם מזמין זיין זיין מקור אויף פרנסה, אין מורה נבוכים
 ברענגט טאקע דער רמב"ם אויף דעם ~~דבר~~ ^{פון} דעם פסוק ביים מן שנאמר הנני ממטיר לכם
 למען אנסנו הילך בחורתי, אז דאן ווען עס וועט זיין ילך בחורתי-איז
 לחם מן השמים, ~~אם~~ אזוי ווי דער אויבעשטער האט מזמין געווען מן אין מדבר אזוי וועט
 ער מזמין זיין די פרנסה פאר דעם וואס וועט זיך איבערגעבען צו תורה און עבודת השם.
) דאס וואס אין הלכות שמיטת ויבליק ברענגט נישט דער רמב"ם פון דעם פסוק ~~אין~~
 גאט ווייל דער יד החזקה איז דאך א ספר ~~ה'ש' - ז'א - ז'א~~ ^{אין} ~~דבר~~ ^{פון} תורה און דער ענין פון מן
 איז דאך אן ענין וואס איז געווען לפני הדבור פאר מתן תורה, דעפאר ברענגט ער דאס
 דישט, אבער אין מורה נבוכים וואס איז א ספר פון השקפות און דעות על פי החזקת דארט
 ברענגט ער טאקע פון דעם פסוק פון מן, אז ביי יעדער איינעם וואס גיט זיך איבער צו
 אין דעם העכערן אופן אז עס זאל זיין חורתי/טיפע
 לערנען תורה דארף דאס זיין ביי איהם מיט ~~אין~~ ^{אין} איבערגעבענקייט ער זאל נישט האבען קיין
 שום טירדות און דאגות פון פרנסה, ווייל עס איז א פסק דין פתח תורה אז דער אויבעשטער
 וועט איהם מזמין זיין זיין פרנסה, השם הוא נחלתו ווי ביי שבת לוי.
 איז דאס מיינט לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, אז בכדי עס זאל זיין ניתנה
 תורה די תורה וואס ער לערנט אפן באקומט, וואס יעדער איד בשעת ער לערנט תורה און
 דאך ביי איהם דאן ווי ביי מתן תורה, ווי חז"ל זאגען אז מה להלן באי-מה ביראה ברכת
 ובזיעה, אזוי ווי ביי פתח מתן תורה איז דאך געווען מיט מורא און אנגסט און אזוי
 ווייטער אזוי אויף אף כאן אז בשעת א איד לערנט תורה דארף אויך אזוי זיין, שטעלסט
 פרעגט דאך דער אלטער רבי ווי קען מען דאס מאנען ביי א איד, בשעת מתן תורה איז דאך
 געווען דער גאנצער ענין פון מעמד הר סיני מיט די קולות וברקים און אזוי ווייטער איז
 דאן געווען באימה ביראה ברת ובזיעה אבער בשעת ער לערנט תורה איז דאך אין פלוג נישטא
 די אלע ענינים איז ווי קען מען פון איהם מאנען עס זאל זיין ווי ביי מתן תורה, און
 דער איינער רבי ענטפערט אויף דעם אז יעדער מאל ווען א איד לערנט תורה איז דא ביי
 איהם דער ענין פון מתן תורה, וואס דאס איז דאך לאמור וואס שטייט ביינס אנפאנג פון
 מתן תורה וידבר אלקיים את כל הדברים האלה לאמור, אז ווען א איד וועט לערנען תורה זאל
 זיך פאפפער ער מאכען זאגען דעם אויבערשטען אנכי השם אלקיך, וואס דאס פאר מאכט מען
 דאך די ברכה נותן החזקת נותן א לשון הוה ער גיט איצט תורה ווען א איד

אויך ביי איהם איז השם **האז** זיין חלק ונחלתה און דער אויבערשטער וועט איהם מזמין זיין א מקור פאר זיין פרנסה, ווי ער האט פארזארגט שבט לוי-**(אוכלי תרומה – שבמכילתא)**

איז עס דאך א פסק דין אין רמב"ם אז ווען א איד גיט זיך איבער מיט אן אמת צו תורה און עבודת השם דארף ער נישט האבען קיין שום דאגות און טירדות פון פרנסה ווייל דער אויבערשטער וועט איהם מזמין זיין זיין מקור אויף פרנסה, אין מורה נבוכים **(ח"ג פכ"ד)** ברענגט טאקע דער רמב"ם אויף דעם ~~די-דא-פאך~~ דעם פסוק ביים מן שנאמר הנני ממטיר לכם לחם מן השמים למען אנסנו הילך בתורתי, אז דאן ווען עס וועט זיין ילך בתורתי - איז אזוי ווי דער אויבערשטער האט מזמין געווען מן אין מדבר אזוי וועט ער מזמין זיין די פרנסה פאר דעם וואס וועט זיך איבערגעבען צו תורה און עבודת השם.

(- דאס וואס אין הלכות שמיטת ויובלץ ברענגט נישט דער רמב"ם פון דעם פסוק ~~אז-דאס-י"ל~~ ווייל דער יד החזקה איז דאך א **הלכה** ספר ~~פון-די-נינים~~ ~~פון-תורה~~ און דער ענין פון מן איז דאך אן ענין וואס איז געווען לפני הדבור פאר מתן תורה, ~~דערפאר-ברענגט-ער-דאס-נישט~~, אבער אין מורה נבוכים וואס איז א ספר פון השקפות און דעות על פי התורה דארט ברענגט ער טאקע פון דעם פסוק פון מן, אז ביי יעדער איינעם וואס גיט זיך איבער צו לערנען תורה אין דעם העכערן אופן אז עס זאל זיין תורתו דארף דאס זיין ביי איהם מיט א טיפע איבערגעבענקייט ער זאל נישט האבען קיין שום טרדות און דאגות פון פרנסה, ווייל עס איז א פסק דין פון תורה אז דער אויבערשטער וועט איהם מזמין זיין זיין פרנסה, השם הוא **חלקו** ונחלתו ווי ביי שבט לוי.

איז דאס מיינט לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, אז בכדי עס זאל זיין ניתנה תורה די תורה וואס ער לערנט און באקומט, [וואס יעדער איד בשעת ער לערנט תורה דארף דאך ביי איהם דאן זיין ווי ביי מתן תורה, ווי חז"ל זאגען אז מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיעה, אזוי ווי ביי מתן תורה איז דאך געווען מיט מורא און אנגסט און אזוי ווייטער אזוי אויך אף כאן אז בשעת א איד לערנט תורה דארף אויך אזוי זיין, פרעגט דאך דער אלטער רבי **(תו"א ר"פ ויצא)** ווי קען מען דאס מאנען ביי א איד, בשעת מתן תורה איז דאך געווען דער גאנצער ענין פון מעמד הר סיני מיט די קולות וברקים און אזוי ווייטער איז דאן געווען באימה וביראה וברתת ובזיעה אבער בשעת ער לערנט איצט תורה איז דאך אין פלוג נישטא די אלע ענינים איז ווי קען מען פון איהם מאנען עס זאל זיין ווי ביי מתן תורה, און דער אלטער רבי ענטפערט אויף דעם אז יעדער מאל ווען א איד לערנט תורה איז דא ביי איהם דער ענין פון מתן תורה **וכמש"נ ואשים דברי בפיך וכמרוז"ל כל הקורא ושונה כו' הקב"ה קורא ושונה** [על הקטע "וואס דאס איז דאך דער לאמור וואס שטייט ביים אנפאנג פון מתן תורה וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמור, אז ווען א איד וועט לערנען תורה זאל ער מאכען זאגען דעם אויבערשטען אנכי השם אלקיך וואס דערפאר" סימן למחוק] [תחילה נכתב "מאכט מען" ושינה ל:] מען מאכט דאך די ברכה נותן התורה נותן א לשון הוה ער גיט איצט תורה ווען א איד

ה
לערנט איר , איז דערפאר קען ביי איהם איצט אויף זיין באימה וביראה וברחת ובזיעה ,
אבער אין דעם ווי ער באקומט תורה קען זיין צוויי אופנים אדער ער באקומט (דעם אויבערשטן)
תורה און עפפלעכע זי בלייבט דעם אויבערשטענס תורה נאר ער לערנט איר , אדער עס קען
זיין אז ער נישט תורה - תורה ווערט איהם אפגעגעבן אז ער ווערט איין זאך מיט די
תורה ביז זי ווערט אנגערופען תורתו זיין תורה , און ער ווערט א בעל הבית אויף
תורה און ממילא אויף וועלט , ווייל תורה איז דאך א בעל הבית אויף וועלט איז
ער א בעל הבית אויף וועלט און ער קען ענדערען אפילו די מציאות פון וועלט , ווי ער
זאגט אין ירושלמי אויף דעם פסוק לקל גומר עלי אז בשעת בית דין האט מעבר געווען דעם
יאר , און לויט דעם חשבון וואס פאר דעם עיבור איז שוין אונטערגעקומען א מציאות אין
וועלט איז געווארען אויף אזא און אזא אופן איז אבער בשעת בית דין האט מעבר געווען דעם
יאר און לויט דעם חשבון דארף זיין די מציאות אין וועלט אנדערש , איז דאן ווערט
די מציאות אין וועלט ווי עס שטעלט זיך אויס לויט דעם חשבון וואס בית דין האט
איינגעשטעלט מיט מעבר זיין דעם יאר . איז דאך תורה און דער וואס לערנט תורה א
בעל הבית אויף וועלט , אבער ווען איז דאס ווען עס איז ובתורתו אז תורה ווערט
אנגערופען אויף זיין נאמען ווייל ער איז איין זאך מיט תורה , אזא אופן פון ביתנה
תורה איז דאס נאר לאוכלי המן ווען א איד גיט זיך איבער אין תורה אין אן אופן אז ער
האט נישט קיין שום דאגות און טירדות וואס זיינען איהם מבלבל פון לערנען תורה , און
דאן ווירקט ער אין וועלט עס זאל זיין א תורה דיגע וועלט , די עשרת הדברות פון
תורה זאלען זיך פירען אין סך די עשרה מאמרות פון וועלט , אז אין וועלט זאל זיך זען
ווי זי פירט זיך לויט די עשרת הדברות .

לערנט איר, איז דערפאר קען ביי איהם אויך איצט זיין באימה וביראה וברתת ובזיעה, אבער אין דעם ווי ער באקומט תורה קען זיין צוויי אופנים אדער ער באקומט (דעם אויבערשטנס תורה און זי בלייבט דעם אויבערשטענס תורה נאר ער לערנט איר, אדער עס קען זיין אז ניתנה תורה - תורה ווערט איהם אפגעגעבען אז ער ווערט איין זאך מיט די תורה ביז זי ווערט אנגערופען תורתו זיין תורה, און ער ווערט א בעל הבית אויף תורה און ממילא אויך אויף וועלט, ווייל תורה איז דאך א בעל הבית אויף וועלט איז ער א בעל הבית אויף וועלט און ער קען ענדערען אפילו די מציאות פון וועלט, (ווי ער זאגט אין ירושלמי **(נדרים פ"ו ה"ח)** אויף דעם פסוק לקל גומר עלי אז בשעת בית דין האט מעבר געווען דעם יאר, און לויט דעם חשבון וואס פאר דעם עיבור איז שוין אויסגעקומען אז **געווארען** א מציאות אין וועלט איז געווארען אויף אזא און אזא אופן איז אבער בשעת בית דין האט **נאכדעם** מעבר געווען דעם יאר אויך לויט דעם חשבון **האט געדארפט** זיין די מציאות אין וועלט אנדערש, איז דאן ווערט **נשתנה** די מציאות אין וועלט ווי עס שטעלט זיך אויס לויט דעם חשבון וואס בית דין האט איינגעשטעלט מיט מעבר זיין דעם יאר. איז דאך תורה און דער וואס לערנט תורה א בעל הבית אויף וועלט, אבער ווען איז דאס - ווען עס איז ובתורתו אז תורה ווערט אנגערופען אויף זיין נאמען ווייל ער איז איין זאך מיט תורה, אזא אופן פון **ניתנה** תורה איז דאס נאר לאוכלי המן ווען א איד גיט זיך איבער אין תורה אין אן אופן אז ער האט נישט קיין שום דאגות און טרדות וואס זיינען איהם מבלבל **ביי פון** לערנען תורה, און דאן ווירקט ער אין וועלט עס זאל זיין א תורה'דיגע וועלט, די עשרת הדיברות פון תורה זאלען לייכטען אין די עשרה מאמרות פון וועלט, אז אין וועלט זאל זיך זען ווי זי פירט זיך לויט די עשרת הדברות.

עלי החגהה דתוכן משיחת יום א' פ' ברכה, צום גדלי' ה'תנש"א

נדפס בספר השיחות ה'תנש"א חלק ב' עמוד 829

בס"ד. תוכן משיחת יום א' פ' ברכה, צום גדלי' ה'תנש"א
- אחרי תפלת מנחה -

הנחה פרטית בלתי מוגה

א. נהוג בשנים האחרונות לאר ביום התענית, ע"ד המנהג המוכא בפוסקים, לומר "דברי כבושין" בת"צ (ראה תענית רפ"ב. שו"ע אורח טו"ס תקע"ו).

והנה, בכל תענית ישנו ענין מיוחד השייך לתענית זה דוקא. כלומר, אף שבכללות, התעניות הם סוג אחד, יש בכל אחת מהם ענינים שונים, למבואר בספרי דברי חיים, שכלל סוג - כמה מינים, וכלל מין - כמה פרטים (וכפי שמצינו בריבוי ענינים בתורה). ועד"ז מוכן בנוגע לצום גדלי', שיש בו ענין מיוחד שאין דוגמתו בשאר התעניות.

ב. ובהקדמה:

בתעניות - ב' סוגים: א) תענית מן התורה - יום הכפורים. ב) תעניות מדרכנ - שאר התעניות שכמשך השנה. וע"פ הידוע שכל מצוות וגזירות דרבנן משתלשלים ונמשכים מהמצוות הדוגמתם בתורה (עליון התקנות דרבנן הם ענין דאורייתא). כמבואר באגה"ק (סכ"ח) ש"ד מצוות דרבנן אינן נחשבות מצות בפני עצמן שהרי כבר נאמר לא תוסף, אלא הן יוצאות ונמשכות ממצות התורה וכלולות בהן במספר תרי"ג - מוכן, שעד"ז הוא גם בנוד"ד, שמצוות התענית דרבנן נמשך מהמצוות הדוגמתם בתורה - תענית יוה"כ"פ.

[ואף שבענין התענית דרבנן שונים מתענית יוה"כ"פ, דביוה"כ"פ אף לילו עמו, ויש בו חמשה ענינים, משא"כ בשאר התעניות - הרי זה בדוגמת שאר מצוות דרבנן שנשתלשלו ונמשכו ממצות התורה, שע"פ דברי חיים כהן כל הדיוקים בפרטים ופרטי פרטים כפי שהנא במצוות התורה, לטעם הדבר - כי להיותם שייכות לתקנות דרבנן, דהמשך בהתקנות ובענין כו' דבני"ן.]

ועפ"ז יש להוסיף ביאור פה - שבתענית הוא "יום רצון לה" (ישעי' נח, ה), וכמבואר באגה"ת (ספ"ב) דזהו כללות העילוי דיום תענית: ענין יוה"כ"פ וא"א - שאי נעשה תכלית הקירוב וההתאחדות בין ישראל והקב"ה, כלשון הכתוב, "אני לדודי ודודי לי" (שרצונו של יהודי נעשה חד עם רצונו של הקב"ה). וכידוע ד"אני לדודי" הוא ר"ת אלול, דזהו עבודתו המיוחדת דחודש אלול. וכיון שחודש אלול הוא ההכנה לחשרי - מוכן שהסך-הכל והשלימות ד"אני לדודי ודודי לי" הוא ביוה"כ"פ.

ולכן ששאר התעניות נמשכים מתענית יוה"כ"פ - נמשך זה גם בשאר התעניות, שנעשים "יום רצון לה".

ג. עפ"ז מוכן העילוי המיוחד דתענית צום גדלי' - ובהקדמה:

ידוע הדיוק כלשון חז"ל (אודות עשרת ימי השוכה) "עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים" (ר"ה יח, א) - דלכאורה הול"ל בקיצור: "עשרה ימים שבתחילת חודש תשרי" (או "בתחילת השנה") וכיו"ב, ומהו אריכות ודאק הלשון "שבין ר"ה ליוה"כ"פ?

התשובה, שעשרת ימי תשובה נחלקים ל' (או ג') בחלקים: א) המשך אחת ומציאות אחת - דעשרת ימי תשובה, לכולל גם ימי ר"ה ויוה"כ"פ. ב) ר"ה ויוה"כ"פ, כפי שמחולקים משאר השבעה ימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ. ג) בפרטיות, ודבר מחולקים עשרת ימי תשובה, מצד החילוק שבין ר"ה ויוה"כ"פ גופא - דאף שבכללות ר"ה ויוה"כ"פ הם המשך אחד, ע"ד שיוה"כ"פ נקרא (ביהזקאל מ, א. וראה לקו"ת ר"ה נח, א) "ראש השנה", הרי, בפרטיות, מחולקים במצותיהם ובעבודתם כו'.

ויש לומר, שהנקודה הכללית המאחדת כל עשרת ימי תשובה למציאות אחת - היא ענין התשובה שבהם, כמוכן מדברי הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ב ה"ז): "אע"פ שהתשובה והצדקה יפה לעולם בעשרה ימים שבין ר"ה ויוה"כ"פ היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד ל"ג, וממשיך ד"יוה"כ"פ הוא זמן תשובה לכל כו'".

עפ"ז מוכן העילוי המיוחד דתענית צום גדלי': כיון שצום גדלי' הוא אחד מעשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ - מוכן ששייכותו ליוה"כ"פ היא ביתר שאת וביתר עוז משאר התעניות. וכיון שהתענית דרבנן

הרי

בס"ד. תוכן משיחת יום א' פ' ברכה, צום גדלי' ה'תנש"א

- אחרי תפלת מנחה -

הנחה פרטית בלתי מוגה

א. נהוג בשנים האחרונות לדבר ביום התענית, ע"פ המנהג המובא בפוסקים, לומר "דברי כבושין" בת"צ (ראה תענית רפ"ב. שו"ע או"ח סו"ס תקע"ו).

והנה, בכל תענית ישנו ענין מיוחד – השייך לתענית זה דוקא. כלומר, אף שבכללות, כל התעניות הם סוג אחד, יש בזה בהם גופא כמה ענינים ופרטים בהם מחולקים זמן, כמבואר בספרי דקדוק מפרשי תוארים, שבכל סוג – כמה מינים, ובכל מין – כמה פרטים (וכפי שמצינו בריבוי ענינים בתורה). ועד"ז מובא הוא בנוגע לצום גדלי', שיש בו ענין מיוחד שאין דוגמתו בשאר התעניות.

ב. ובהקדמה:

בתעניות - ב' סוגים: א) תענית מן התורה - יום הכפורים. ב) תעניות מדרבנן - שאר התעניות שבמשך השנה. וע"פ הידוע שכל מצוות וגזירות דרבנן משתלשלים ונמשכים מהמצוות (שדוגמתם) בתורה (ולפ"ז ותקנות דרבנן הם פמעין דאורייתא), כמבואר באגה"ק (סכ"ח) ש"ז מצוות דרבנן אינן נחשבות מצוות בפני עצמן שהרי כבר נאמר לא תוסף, אלא הן יוצאות ונמשכות ממצוות התורה וכלולות בהן במספר תרי"ג" - מובן, שעד"ז הוא גם בנדו"ד, שמצוות התענית דרבנן נמשכות מהמצוות שדוגמתה בתורה - תענית יוהכ"פ.

[ואף שדג"ל שתעניות דרבנן שונים מתענית יוהכ"פ, דביוהכ"פ אף לילו עמו, ויש בו חמשה ענינים, משא"כ בשאר התעניות - הרי זה בדוגמת שאר כל מצוות דרבנן (שנשתלשלו ונמשכו ממצוות התורה), שע"פ דב"ש אין בהן כל הדיוקים בהפרטים ופרטי פרטים כפי שהם שבמצוות התורה; ואולי יש להוסיף ביטעם הדבר - כי להיותם מצוות לתקנות דרבנן לא רצו בתקנתם להוסיף בהטירחא ועיניו כו' דבנ"י.]

ועפ"ז יש להוסיף ביאור בזה - שהתענית הוא "יום רצון לה'" (ישע"י נח, ה), וכמבואר באגה"ת (ספ"ב) דזהו כללות העילוי דיום תענית: ענינו של ביוהכ"פ הוא - שאז נעשה תכלית הקירוב וההתאחדות של ב"ן ישראל והקב"ה, בלשון הכתוב "אני לדודי ודודי לי" (שרצונו של יהודי נעשה חד עם רצונו של הקב"ה). וכידוע ד"אני לדודי ג" ודודי לי" הוא ר"ת אלול, דזהו עבודתו המיוחדת דחודש אלול. וכיון שחודש אלול הוא ההכנה לתשרי - הוא מובא שהסך-הכל והשלמות ד"אני לדודי ודודי לי" הוא ביוהכ"פ.

דפ"ז שישאר התעניות שנמשכים מתענית יוהכ"פ - נמשך זה גם בשאר התעניות, שנעשים "יום רצון לה'".

ג. עפ"ז מובן העילוי המיוחד דתענית צום גדלי' - ובהקדמה:

ידוע הדיוק בלשון חז"ל (אודות עשרת ימי תשובה) "עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים" (ר"ה י"ח, א) - דלכאורה הול"ל בקיצור: "עשרה ימים שבתחילת חודש תשרי" (או "בתחילת השנה") וכיו"ב, ומהו אריכות ד"ה הלשון "שבין ר"ה ליוהכ"פ"?

וי"ל דענינו, שעשרת ימי תשובה נחלקים לב' (או ג') סוגים-חלוקות: א) המשך אחת ומציאות אחת - דכל עשרת ימי התשובה, שכולל גם ימי ר"ה ויוהכ"פ. ב) ר"ה ויוהכ"פ, כפי שמחולקים משאר השבעה ימים (שפ"ז שהם חול מימי ר"ה ליוהכ"פ. ג) בפרטיות יותר מחולקים עש"ת לג' סוגים מינים מצד ע"י החילוק שבין ר"ה ויוהכ"פ גופא - דאף שבכללות ר"ה ויוהכ"פ שווים הם המשך אחד, עד שיוהכ"פ נקרא (ביחזקאל מ, א. וראה לקו"ת ר"ה נח, א) "ראש השנה", הרי, בפרטיות, מחולקים במצוותיהם ובעבודתם כו'.

ויש לומר, שהנקודה הכללית המאחדת כל עשרת ימי תשובה למציאות אחת - היא ענין התשובה שבהם, כמובן מדברי הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ב ה"ז): "אע"פ שהתשובה והצעקה יפה לעולם בעשרה ימים שבין ר"ה ליוהכ"פ היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד פ"ז", וממשיך ד"יוהכ"פ הוא זמן תשובה לכל כו'".

עפ"ז מובא ד"ש להוסיף בעילוי המיוחד דתענית צום גדלי': כיון שצום גדלי' הוא אחד מ"עשרה ימים שבין ר"ה ליוהכ"פ" - מובא הרי שייכותו ליוהכ"פ היא ביתר שאת וביתר עוז משאר התעניות. וכיון שהתעניות דרבנן

צום גדלי'

2

צום כל העילויים שבוה: עת רצון וכו' - נמשכים ומסתעפים מתענית יוהכ"פ (כנ"ל), מוכן, שענין זה מודגש במיוחד בהתענית דצום גדלי'.

ד. ויש לומר, שענין זה (העילוי המיוחד דצום גדלי' בהיותו אחד מעשיית) מודגש גם בהפטורה דיום זה [דאף שמפטרין הפטורה זו בכל התעניות, י"ל, ששייכת במיוחד לצום זה] - הן בהתחלת ההפטורה: "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב", והן בסיום ההפטורה: "עוד אקבץ עליו לנקציו".

איתא בגמרא (ר"ה יח, א) שהפסוק "דרשו ה' בהמצאו גו" - קאי על עשרת ימי חשוכה, שבהם מתקבלת תפלתו של היחיד כתפלת הציבור בכל השנה - "ביחיד אימת, אלו עשרה ימים שכן ר"ה ליוהכ"פ".

ו"ל שעד"ז הוא תוכן סיום הפטורה - "נאום ה' אלקים מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקציו". לפירוש פסוק זה ~~א~~ המפגשים, שלאחרי קיבוץ נדחי ישראל "עוד אקבץ עליו" - על ישראל אקבץ עוד להיות נוספים על הנקבצים בישראל" (מצוד"ד). היינו קיבוץ לאחרי קיבוץ.

והכוונה כזה י"ל - שלאחרי קיבוץ הקב"ה את כנ"י ממקומות שיש שם ציבור (עשרה או יותר) מישראל, יוסיף הקב"ה ("עוד אקבץ עליו") ויקבץ גם כל יחיד ויחיד מישראל בכל מקום שהוא.

והחידוש שבוה - בפשטות: בנוגע לציבור מישראל, הרי כיון שיש כאן כח הציבור, אין חידוש (כ"כ) בזה שהקב"ה "מגיד כל עסקי העולם וקבץ אותם: לא יזן העיר מאשר מורכבת ויהודי יחיד ובודד, שיש מקום לומר אף, שיכול להיות אף חלישות ח"ו בחשיבותו - ~~ל~~ אומר הקב"ה: "עוד אקבץ עליו לנקציו". שצ"ל בעצמו ~~ל~~ יתעסק בקיבוץ יהודי יחיד זה!

ו"ל להוסיף, שענין זה שייך גם במקומות שיש שם עשרה (יותר) מישראל, שהרי בקיבוץ גליות - שני ענינים ואופנים: נוסף ~~ל~~ הקיבוץ דכללות בג"י, גם קיבוץ דכל אחד ואחת בפרט, כמ"ש "ואתם תלוקטו לאחד אחד", "כאילו הוא עצמו צריך להיות אוהו כידו ממש איש איש ממקומו" (פרש"י נצבים ל, ג).

ועפ"ז מוכנת המעלה המיוחדת (והשייכות המיוחדת לההפטורה) דצום גדלי' לגבי שאר הצומות - שהדגשת מעלתו של כל יחיד ויחיד מישראל הוא (לא דק מצינו ענין הצום, אלא גם) מצד הענין דעשיית, שאז הקב"ה הוא "בהמצאו" ו"קרוב".

ומוכן, דכיון שבעשיית כח ומעלת היחיד הוא ככח ומעלת הציבור בכל השנה - הרי, כח ומעלת הציבור בעשיית, נעלה עוד יותר. ומזה מוכן העילוי המיוחד דמעמד ומצב זה - כינוס והתאספות ציבור מישראל בצום גדלי'.

ה. ועוד ענין עיקרי בנוגע להעילוי דצום גדלי' - שבו מודגש חיווק ונתינת כח מיוחד לביטול התענית, ויתירה מזה, להפיכת התענית לטוב - בגאולה האמתית והשלמה, שאז "יהפכו ימים אלו לשון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת ובשלום אמת".

בנוגע לצום גדלי' - שנחתקן בגלל המאורע דהריגת גדלי' בן אחיקם ביום זה - יש דיעה בראשונים (רבינו ירוחם - הובא בב"י או"ח סו"ס תקמט. ט"ז או"ח שם), שהריגת גדלי' ויתא בראש השנה עצמו, אלא, מאחר שדחה הוא יו"ט, כלשון הכתוב "אכלו משמנים ושרו ממתרים יי חרות ה' ייג. יעזי"ב", לכן דחו את הצום לג' תשרי.

והנה מסופר בגמ' (מגילה ה, רע"ב) ד"תשעה באב שחל להיות בשבת הוה, ודחינהו לאחר השבת ואמר רבי הוואיל ונדחה ידחה. ומזה מוכן, דאע"פ שכנוגע למעשה בפועל "לא הודו חכמים", מ"מ, אכיון שבתענית נדחה ישג' סכרא (עכ"פ) ד"הואיל ונדחה ידחה", ה"ז מוסיף חיווק ונתינת כח. לבג"י שעל ידי עבודתם יצאו את התענית לגמרי, ולא יזד, אלא שיהפך אצלו "לששון". לשמחה ב"י.

וענין זה הוא בפנייה בקביעות שנה זו - שצום גדלי' נדחה לר' תשרי יכי ג' תשרי חל: שבת, היינו, שהצום נדחה שני פעמים (לפי דיעה הנ"ל), שזה מוסיף עוד יותר בנתינת כח הנ"ל (והדגש שקו"ט בנוגע לחעניות דרבנן - אם משיח בא כאמצע היום, אם צריך להשלים התענית). ולהעיר, דכל ענין של כפל (שמן).

הנחה פרטית בלתי מוגה

עם כולל כל העילויים שבזה: עת רצון וכו' - נמשכים ומסתעפים מתענית יוהכ"פ (כנ"ל), מובן, שענין זה מודגש במיוחד בהתענית דצום גדלי'.

ד. ויש לומר, שענין זה (העילוי המיוחד דצום גדלי' בהיותו אחד מעשי"ת) מודגש גם בהפטורה דיום זה [דאף שמפטרין הפטורה זו בכל התעניות, י"ל, ששייכת במיוחד לצום זה] - הן בהתחלת ההפטורה: "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב", והן בסיום ההפטורה: "עוד אקבץ עליו לנקבציו":

איתא בגמרא (ר"ה יח, א) שהפסוק "דרשו ה' בהמצאו גוי" קאי על עשרת ימי תשובה, שבהם מתקבלת תפלתו של היחיד כתפלת הציבור בכל השנה - "ביחיד אימת, אלו עשרה ימים שבין ר"ה ליוהכ"פ".

וי"ל שעד"ז הוא תוכן סיום ההפטורה - "נאום ה' אלקים מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו": בפירוש פסוק זה ~~ה' המצרשם~~, שלאחרי קיבוץ נדחי ישראל "עוד אקבץ עליו - על ישראל אקבץ עוד להיות נוספים על הנקבצים בישראל" (מצו"ד). היינו קיבוץ לאחרי קיבוץ.

והכוונה בזה י"ל - שלאחרי קיבוץ הקב"ה את בני"י ממקומות שיש שם ציבור (עשרה או יותר) מישראל, יוסיף הקב"ה ("עוד אקבץ עליו") ויקבץ גם כל יחיד ויחיד מישראל בכל מקום שהוא.

והחידוש שבזה - בפשטות: בנוגע לציבור מישראל, הרי כיון שיש כאן כח הציבור, אין חידוש (כ"כ) בזה שהקב"ה ~~מניח כל עסקיו והולך ליקבץ אותם~~: לא כן הדבר כאשר מדובר על **אבל בנוגע** ליהודי יחיד ובודד, שיש מקום לומר ~~אולי~~, שיכול להיות ~~אזא~~ חלישות ח"ו בחשיבותו - ~~לזא~~ אומר הקב"ה: "עוד אקבץ עליו לנקבציו", **שהוא הקב"ה** בעצמו ילך ויתעסק בקיבוץ יהודי יחיד זה!

ויש להוסיף, שענין זה שייך גם במקומות שיש שם עשרה (ויותר) מישראל, שהרי בקיבוץ גלויות - שני ענינים ואופנים: נוסף ~~ולאחרי~~ להקיבוץ דכללות בני"י, גם קיבוץ דכל אחד ואחת בפרט, כמ"ש "ואתם תלוקטו לאחד אחד", "כאילו הוא עצמו צריך להיות אוחד בידו ממש איש איש ממקומו" (פרש"י נצבים ל, ג).

ועפ"ז מובנת המעלה המיוחדת (והשייכות המיוחדת להפטורה) דצום גדלי' לגבי שאר הצומות - שהדגשת מעלתו של כל יחיד ויחיד מישראל הוא (לא רק מצד **נוסף על** ענין הצום, אלא גם) מצד ענין דעשי"ת, שאז הקב"ה הוא "בהמצאו" ו"קרוב".

ומובן, דכיון שבעשי"ת כח ומעלת היחיד הוא ככח ומעלת הציבור בכל השנה - הרי, כח ומעלת הציבור בעשי"ת, נעלה עוד יותר. ומזה מובן העילוי המיוחד דמעמד ומצב זה - כינוס והתאספות ציבור מישראל בצום גדלי'.

ה. ועוד ענין עיקרי בנוגע להעילוי דצום גדלי' - שבו מודגש חיזוק ונתינת כח מיוחדת לביטול התענית, ויתירה מזה, להפיכת התענית לטוב - בגאולה האמיתית והשלמה, שאז "יהפכו ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשלום אהבו":

בנוגע לצום גדלי' - שנתתקן בגלל המאורע דהריגת גדלי' בן אחיקם ביום זה - יש דיעה בראשונים (רבינו ירוחם - הובא בב"י או"ח סו"ס תקמט. ט"ז או"ח שם), שהריגת גדלי' היתה באמת בראש השנה עצמו, אלא, מאחר שר"ה הוא יו"ט, וכלשון הכתוב "אכלו משמנים ושתו ממתקים כי חדות ה' היא מעוזכם", לכן דחו את הצום לג' תשרי.

והנה מסופר בגמ' **אמחזל** (מגילה ה, רע"ב) ד"תשעה באב שחל להיות בשבת הוה ודחינהו לאחר השבת ואמר רבי הואיל ונדחה ידחה". ומזה מובן, דאע"פ שבנוגע למעשה בפועל "לא הודו (לו) חכמים", מ"מ, מכיון שבתענית נדחה ישנה סברא (עכ"פ) ד"הואיל ונדחה ידחה", ה"ז מוסיף חיזוק ונתינת כח לבנ"י, שעל ידי עבודתם **תוקדם דחית** ידחו את התענית לגמרי, ולא עוד, אלא שיהפוך אהבו "לששון ולשמחה ~~ב~~ ולמועדים טובים".

וענין זה הוא במיוחדית **שאת** בקביעות שנה זו - שצום גדלי' נדחה לד' תשרי (כי ג' תשרי חל בשבת), היינו, שהצום נדחה שתי פעמים (לפי דיעה הנ"ל), שזה מוסיף עוד יותר בנתינת כח הנ"ל (וידוע ~~ב~~ **ומקום** לשקו"ט בנוגע לתעניות דרבנן - אם משיח בא באמצע היום, אם צריך להשלים התענית). ולהעיר, דכל ענין של כפל שתי

3

צום גדלי

פעמים קשור עם ענין הגאולה, כמבאר בדרושי ארמור מהר"ש - "מלכתחילה אריבער" (סיום ההילולא שלו - ב"ג - בגימטריא אחד - חשרי), כמדובר בהתועדות שלפניו.

ו. נקודה נוספת בזה:

גדלי בן אחיקם הי' מגזע משפחת בית דוד, ויש אומרים ממלכות בית דוד. וע"פ הידוע שכוונת ותכלית כל תענית היא - הפיכת לטוב בגאולה האמתית והשלימה בקרוב ממש, ובמבואר ב"ג ששלימות ענין האתהפכא היא כשהוא באותו ענין עצמו, יש לומר, שענין זה הוא בצום גדלי, שהאתהפכא הוא בענין זה עצמו: תמורת מיתת והריגת גדלי, שהי' מבית דוד, תהי' ביאת - חיות וגילוי - משיח צדקנו, שהוא "מורע דוד ושלמה" (כלי הרמב"ם).

יש להוסיף, שענין זה מודגש גם בשמו - גדלי, מלשון גדלות. והיינו, דתמורת ענין היפך החיות בגדלי, נתגלה גדלותו וכי' דגדלי. יש לומר, שגם בזה מרומז שהאתהפכא נעשה ע"י הגאולה - כמ"ש "גדול ה' ומהולל מאד בעיר אלקינו" (תהלים מח, ב), והמשך המתנגד - ע"פ הר הקודש ובית המקדש וכי', והיינו, דגדלות האמתית ("גדול ה'") היא דוקא בירושלים עיה"ק, בהר הק', בביהמ"ק (השליש), ובקודש הקדשים.

ו. בכל האמור לעיל גם כעזר בקיעות צום גדלי בפרשת השבוע - "וזאת הברכה אשר ברח משה לעיני כל ישראל", וי"ל, שלהיותה סיום וחותם כל התורה, הי' כולל כל פעולות משה במשך כל ימי חייו (ע"ד כללות ספר דברים, "משנה תורה").

ובפרט בקיעות שנה זו - שקוראים ולומדים פ' וזאת הברכה (בשיעורי חת"ת וכ"ל) באופן משולש, במשך שלשה שבועות (בדיוק - כ' יום, עד ליום שמחת תורה) בהתאם לכללות שנה זו - שהיא באופן משולש: ב' ימי ר"ה, יום שלישי - שבת; ב' ימים הראשונים דהה"ס, יום שלישי - שבת, ועד"ז בשמ"צ, ושמחת.

ח. ויהי רצון - שתיכף ומיד ביום זה צום גדלי תתגלה הגדלות דמלכות בית דוד, וגדלות גדלי בן אחיקם, ע"ז ש"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכו. ובפרט שעל ידו ובזכותו נעשה "יום רצון לה"י" אצל כל בני - במשך 1900 לערך (או יותר).

ובפרט שבהגיל נסיון בנתיבות שליחות יחיד לחלקו לצדקה ובהוספה מדלי, ומה טוב - במשך העשיית דשנת "אראנו נפלאות", שעי"ז אנו עוד יותר את הגאולה, וקיום הכתוב "והיינו מיומים ביום השלישי יקימו ונהי' לפניו", וא' מהפירושים בזה, דיום השלישי קאי על היום שלאחר ב' ימי ר"ה, ובגדלי - יום השבת. ועומדים ביום ראשון בשבוע, "יום אחד", שגם הי' הקב"ה יחיד בעולמו, אשר ע"ה מוסיף עוד יותר בזירוז הגאולה - שאז יתגלה בכל העולם כולו א"ע שהקב"ה הוא "יחיד בעולמו", ע"ז שכל יהודי עושה הקב"ה "יחיד" בפשט, ובפנימיות נפשו - "יחידה לייחוד".

ועוד ועיקר - שכ"ז נעשה חיכך ומיד ממש.

[כ"ק ארמור שליט"א נתן לכאורא שטר של דולר, כדי לתת אותו (או חילופו) לצדקה].

הנחה פרטית בלתי מוגה

פעמים) קשור עם ענין הגאולה, כמבואר בדרושי אדמו"ר מהר"ש - "מלכתחילה אריבער" (שיום ההילולא שלו - ביי"ג - בגימטריא אח"ד - תשרי), כמדובר בהתוועדות שלפנ"ז.

ו. נקודה נוספת בזה:

גדלי' בן אחיקם הי' מגזע משפחת בית דוד, ויש אומרים ממלכות בית דוד (). וע"פ הידוע שכוונת ותכלית כל תענית היא - הפיכתהו לטוב בגאולה האמתית והשלימה בקרוב ממש, וּמִצְבֹּאֵר בְּכִיָּהּ וּמוֹבָן ששלימות ענין האתהפכא היא כשהוא באותו ענין עצמו, יש לומר, שענין זה הוא בצום גדלי', שהאתהפכא הוא בענין זה עצמו: תמורת מיתת והריגת גדלי', שהי' מבית דוד, תהי' ביאת - חיות וגילוי - משיח צדקנו, שהוא "מזרע דוד ושלמה" (כל' הרמב"ם).

ויש להוסיף, שענין זה מדרגש גם בשמו - גדלי', מלשון גדלות. והיינו, דתמורת ענין היפך החיות בגדלי', נתגלה גדלותו וכו' דגדלי'. ויש לומר, שגם בזה מרומז שהאתהפכא נעשה ע"י הגאולה - כמ"ש "גדול הי' ומהולל מאד בעיר אלקינו" (תהלים מח, ב), וההמשך הכתובים - ע"ד הר הקודש ובית המקדש וכו', והיינו, דגדלות האמתית ("גדול הי'") היא דוקא בירושלים עיה"ק, בהר הק', בביהמ"ק (השלישי), ובקודש הקדשים.

ז. בכל האמור, וּתְהִי יְשׁ לְהוֹסִיף גם מצד קביעות צום גדלי' בפרשת השבוע - "וזאת הברכה אשר ברך משה ... לעיני כל ישראל", וי"ל, שלהיותה סיום וחותם כל התורה, הי' כולל כל פעולות משה במשך כל ימי חייו (ע"ד כללות ספר דברים, "משנה תורה").

ובפרט בקביעות שנה זו - שקוראים ולומדים פ' וזאת הברכה (כולל בשיעורי חת"ת דפ"א) באופן משולש, במשך שלשה שבועות (בדיוק - כ' יום, עד ליום שמח"ת), ויל שזהו בהתאם לכללות שנה זו - שהיא "באופן" משולש: ב' ימי ר"ה, וּתִיכֶף יום שלישי - שבת; ב' ימים הראשונים דחה"ס, יום שלישי - שבת, ועד"ז בשמע"צ שחל בשנה זו בש"ק ושמח"ת.

ח. ויהי רצון - שתִּיכֶף ומיד - ביום זה צום גדלי' תתגלה הגדלות דמלכות בית דוד, וגדלות גדלי' בן אחיקם, עי"ז ש"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם. ובפרט שעל ידו ובזכותו נעשה "יום רצון להי" אצל כל בניי - במשך 1900 אלף ותשע מאות שנה לערך (א-ו-ת-ת).

ובפרט שכרגיל, נסיים בנתינת שליחות-מצוה לחלקו לצדקה ובהוספה מדילי', ומה טוב - במשך העשי"ת דשנת "אראנו נפלאות", שע"ז ימרוז עוד יותר את הגאולה, וקיום הכתוב "יחינו מיומיום ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו", ואי מהפירושים בזה, דיום השלישי קאי על היום שלאחרי ב' ימי ר"ה, ובנדו"ז - יום השבת. ועומדים ביום ראשון בשבוע, "יום אחד", "שבו הי' הקב"ה יחיד בעולמו", אשר כלי זה מוסיף עוד יותר בזרז הגאולה - שאז יתגלה בכל העולם כולו אֵךְ ממש שהקב"ה הוא "יחיד בעולמו", כולל עי"ז שכל יהודי מגלה ממש בנפשו שהקב"ה "יחיד", נתחילה נכתב "שכל יהודי עושה הקב"ה "יחיד" בנפשו" ותיקן כנ"ל ובפנימיות נפשו - "יחידה לייחדך".

ועוד ועיקר - שכ"ז נעשה תיכף ומיד ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכאו"א שטר של דולר, כדי לתת אותו (או חילופו) לצדקה].

חלקים מעלי ההגהה דשיחת יום א' פ' ברכה, צום גדלי' נדחה ה'תנש"א

נדפס בספר השיחות ה'תנש"א חלק א' עמוד 17

תענית⁷, ולכל לראש – ארבעה ימי הצומות המפורשין בקבלה.
והנה, גם ימי הצומות שמדרבנן שייכים (מעין ודוגמא) למצות
עשה מן התורה דצום יום הכיפורים – שהרי כל המצוות שמדרבנן
"יוצאות ונמשכות ממצוות התורה" (דוגמתן)⁸, ועד"ז בנדו"ד, שמצות
התענית דרבנן נמשכת מהמצוה דוגמתה בתורה – תענית דיוה"כ.
[ופשוט, שאף שהתעניות שמדרבנן נמשכו ונשתלשלו מהתענית
דיוה"כ, אין בהם החומר שבתענית דיוה"כ (שלילו כיומו, ויש בו
חמשה עינויים⁹), משא"כ בתעניות שמדרבנן¹⁰ – ככל המצות, גזירות
ותקנות שמדרבנן, שאינם אלא "כעין דאורייתא"¹¹, ואין בהם הדיוק,
הפרטים ופרטי פרטים שבמצוות התורה. ואולי יש להוסיף בטעם הדבר
בנוגע לתעניות שמדרבנן – שלא רצו להוסיף בהענינו דבני"ן].

.. תענית⁷, ולכל לראש – ארבעה ימי הצומות המפורשין בקבלה.

והנה, גם ימי הצומות שמדרבנן שייכים (– מעין ודוגמא) למצות עשה מן התורה דצום יום
הכיפורים – שהרי כל המצוות שמדרבנן "יוצאות ונמשכות ממצוות התורה" (דוגמתן)⁸, ועד"ז
בנדו"ד, שמצות התענית דרבנן נמשכת מהמצוה דוגמתה בתורה – תענית דיוה"כ.

[ופשוט, שאף שהתעניות שמדרבנן נמשכו ונשתלשלו מהתענית דיוה"כ, אין בהם החומר
שבתענית דיוה"כ (שלילו כיומו, ויש בו חמשה עינויים⁹), משא"כ בתעניות שמדרבנן¹⁰ – ככל
המצוות, גזירות ותקנות שמדרבנן, שאינם אלא "כעין דאורייתא"¹¹, ואין בהם כל הדיוק, כל
הפרטים ופרטי פרטים שבמצוות התורה. ואולי יש להוסיף בטעם הדבר בנוגע לתעניות שמדרבנן
– שלא רצו להוסיף בהענינו דבני"ן].

והשייכות שביניהם מודגשת גם בענין התשובה:

"יום הכפורים הוא זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים והוא קץ מחילה
וסליחה לישראל"¹⁴, להיותו הסך-הכל (גמר ושלמות) דה"עשרה ימים
שבין ראש השנה ויום הכפורים", שבהם "התשובה והצעקה .. היא יפה
ביותר ומתקבלת היא מיד, שנאמר¹⁵ דרשו ה' בהמצאו"¹⁶.
יש להוסיף, שיוה"כ הוא סיום וחותם ארבעים יום דעבודת
התשובה שמתחילים ב"ח אלול (שעי"ז נתרצה הקב"ה לישראל

.. והשייכות שביניהם מודגשת גם בענין התשובה:

"יום הכפורים הוא זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים והוא קץ מחילה וסליחה לישראל"¹⁴, להיותו
הסך-הכל (גמר ושלמות) דה"עשרה ימים שבין ראש השנה ויום הכפורים", שבהם "התשובה
והצעקה .. היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד, שנאמר¹⁵ דרשו ה' בהמצאו"¹⁶.

ואולי יש להוסיף, שיוה"כ הוא סיום וחותם ארבעים יום דעבודת התשובה שמתחילים בר"ח אלול (שעי"ז נתרצה הקב"ה לישראל . .

— "נאום²⁴ ה' אלקים מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו":
בפירוש "עוד אקבץ עליו לנקבציו" (בהוספה על "מקבץ נדחי
ישראל"), קיבוץ לאחר קיבוץ — יש לומר²⁵, שנוסף על הקיבוץ
דכלל ישראל ("מקבץ נדחי ישראל") ישנו גם הקיבוץ דכל יחיד בפ"ע,

. . — "נאום²⁴ ה' אלקים מקבץ נדחי ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו":

בפירוש "עוד אקבץ עליו לנקבציו" (בהוספה על "מקבץ נדחי ישראל" **שלפניו**), קיבוץ לאחר
קיבוץ — יש לומר²⁵, שנוסף על הקיבוץ דכלל ישראל ("מקבץ נדחי ישראל") ישנו גם הקיבוץ דכל
יחיד בפ"ע, . .

ובפרטיות יותר — יש בהימים שבין ר"ה ליוה"כ הן הענין הכללי
המשותף לר"ה ויוה"כ (שבכללות שוים הם, כידוע ש"יוה"כ נקרא ג"כ
ר"ה בכתוב³⁸), והן הענין הפרטי דר"ה בפ"ע ויוה"כ בפ"ע, שחלוקים

. . ובפרטיות יותר — יש בהימים שבין ר"ה ליוה"כ הן הענין הכללי המשותף לר"ה ויוה"כ
(שבכללות **ענינים עקרים** שוים הם, כידוע ש"יוה"כ נקרא ג"כ ר"ה בכתוב³⁸), והן הענין
הפרטי דר"ה בפ"ע ויוה"כ בפ"ע, שחלוקים . .

מיומיום" רומז על ב' הימים דראש השנה, ו"ביום השלישי" רומז על
יוה"כ⁴⁵, וגם על שלישי בתשרי, צום גדלי⁴⁶, וכיון ששניהם (יוה"כ
וצום גדלי) נרמזים בכתוב "ביום השלישי יקימנו ג'⁴⁷", מודגשת עוד
יותר השייכות שביניהם⁴⁸.

. . מיומיום" רומז על ב' הימים דראש השנה, ו"ביום השלישי" רומז על יוה"כ⁴⁵, וגם על שלישי
בתשרי, צום גדלי⁴⁶, וכיון ששניהם (יוה"כ וצום גדלי) נרמזים **באותם התיבות** בכתוב "ביום
השלישי יקימנו ג'⁴⁷, מודגשת עוד יותר השייכות שביניהם⁴⁸ . .

וראשית השנה, ב' ימי ר"ה ויום השבת, ובחוף-לארץ גם בימים
הראשונים דחג הסוכות, ובמילא גם בימים האחרונים, שמע"צ ושמח"ת
(כמשנת"ל בארוכה⁹³), שבזה מודגש יותר הקשר והשייכות לגאולה
השלישית וביהמ"ק השלישי, "ביום השלישי יקימנו ונח" לפניו".

. . וראשית השנה, ב' ימי ר"ה ויום השבת, ובחוף-לארץ גם בימים הראשונים דחג הסוכות,
(ובמילא גם) בימים האחרונים, שמע"צ ושמח"ת (כמשנת"ל בארוכה⁹³), שבזה מודגש יותר
הקשר והשייכות לגאולה השלישית וביהמ"ק השלישי, "ביום השלישי יקימנו ונח" לפניו". . .

(ממנחת שבת פ' האזינו עד יום שמח"ת) – "אך טוב לישראל"⁹⁸,
דיש לומר, שבזה מרומז גם הדגשה יתירה בהפיכת ג' השבועות וכ"א
יום ד"בין המצרים" (מ"צום הרביעי" עד "צום החמישי", ובהמשך
לזה – גם "צום השביעי וצום העשירי") לששון ולשמחה ולמועדים

. . (ממנחת שבת פ' האזינו עד יום שמח"ת) – "אך טוב לישראל"⁹⁸, דיש לומר, שבזה מרומזת
גם הדגשה יתירה בהפיכת ג' השבועות וכ"א יום ד"בין המצרים" (מ"צום הרביעי" עד "צום
החמישי", ובהמשך לזה – גם "צום השביעי וצום העשירי") לששון ולשמחה ולמועדים . .

משולש [בשייכות ל"שלישי בתשרי", ובפרט בשנה זו שבה מודגש
העילוי ד"שלש", שקשור עם הגאולה השלישית וביהמ"ק השלישי,
כנ"ל] – ג' שטרות, על מנת ליתן לצדקה, ובהוספה מדילי.

. . משולש [בשייכות ל"שלישי בתשרי", ובפרט בשנה זו שבה מודגש העילוי ד"שלש", שקשור
עם הגאולה השלישית וביהמ"ק השלישי, כנ"ל] – ג' שטרות, על מנת ליתן לצדקה, ובהוספה
מדילי. . .

ובלשון הכתוב בסיום וחותם ההפטורה דיום התענית – "עוד
אקבץ עליו לנקבציו", "והביאותים אל הר קדשי וגו'"¹⁰⁵, להר הקודש
(בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש), לבית המקדש השלישי
("מקדש אדני כוננו ידיך"¹⁰⁶) ולקדש הקדשים – תיכף ומיד ממש.
[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכאו"א מהנוכחים שיחיו ג' שטרות
על מנת ליתן לצדקה].

. . ובלשון הכתוב בסיום וחותם ההפטורה דיום התענית – "עוד אקבץ עליו לנקבציו",
"והביאותים אל הר קדשי וגו'"¹⁰⁵, להר הקודש (בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש), לבית
המקדש השלישי ("מקדש אדני כוננו ידיך"¹⁰⁶) ולקדש הקדשים (קדושה הג' שבהם) – תיכף
ומיד ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכאו"א מהנוכחים שיחיו ג' שטרות על מנת ליתנם (או חילופם)
לצדקה].

(34) כלומר: נוסף על המעלה הכללית שבכל העשרה ימים ש"התשובה .. היא יפה ביותר כו", נמשך בהם העילוי המיוחד דיוה"כ, "זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים .. קץ מחילה וסליחה לישראל" (ומרומז גם בדיוק הלשון "עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ", כדלקמן ס"ה).

(34) כלומר: נוסף על המעלה הכללית שבכל העשרה ימים ש"התשובה .. היא יפה ביותר כו", נמשך בהם העילוי המיוחד דיוה"כ, "זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים .. קץ מחילה וסליחה לישראל" (ומרומז גם בדיוק הלשון "עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ", כדלקמן ס"ה).

(83) כולל גם הגדלות דהארון עם הלוחות והספר־תורה – עי"ז שמתגלה מגניזתו במטמוניות עמוקות ועקלקלות (רמב"ם הל' ביהב"ח רפ"ד), יחד עם הלוחות בשלימותן, לוחות ראשונות ולוחות שניות, והספר תורה שבתוך הארון או מצד הארון (ב"ב יד, א-ב).
(84) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.

(83) כולל גם הגדלות דהארון עם הלוחות והספר־תורה – עי"ז שמתגלה מגניזתו במטמוניות עמוקות ועקלקלות (רמב"ם הל' ביהב"ח רפ"ד), יחד עם הלוחות בשלימותן, לוחות ראשונות ולוחות שניות, והספר תורה דהארון (שבתוך הארון או מצד הארון) (ב"ב יד, א-ב).

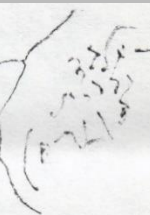
(84) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.

(85) ואף שיוה"כ הוא "שבת שבתון", מ"מ, נמשך בו תוספת ברכה מהשבת שלפניו – כשם שיום השבת שחל בו יוה"כ מוסיף בעניני יוה"כ* (שבת שבתון), כדמוכח מחילוקי הדינים דיוה"כ שחל בשבת מצד הוספת קדושת השבת (ראה שו"ע אדה"ז או"ח), כפי שמזכירים גם בברכת היום (בהדלקת הנרות ובתפלה).
* נוסף לכך שיוה"כ מוסיף בשבת, ע"ד מארז"ל "שבת למוספין אהנאי לתמידין לא אהנאי" (בתמי"), "שם שבת עליהם" (זבחים צא, רע"א ובפרש"י).

(85) ואף שיוה"כ הוא "שבת שבתון", מ"מ, נמשך בו תוספת ברכה מהשבת שלפניו – כשם שיום השבת שחל בו יוה"כ מוסיף בעניני יוה"כ* (שבת שבתון), כדמוכח מחילוקי הדינים דיוה"כ שחל בשבת מצד הוספת קדושת השבת (ראה שו"ע אדה"ז או"ח), כפי שמזכירים גם בברכת היום (בהדלקת הנרות ובתפלה).

* נוסף לכך שיוה"כ מוסיף בשבת, ע"ד מארז"ל "שבת למוספין אהנאי לתמידין לא אהנאי" (בתמי"), "שם שבת עליהם" (זבחים צא, רע"א ובפרש"י).

94) וקורין ג' קרואים – כהן לוי וישראל (כללות ישראל), ואין פוחתין מעשר פסוקים (רמב"ם הל' תפלה רפ"ב) – די"ל שכולל כל העשר סוגים דפרטי בניי (זח"ב פב, א. לקו"ת ר"פ נצבים), עד להשלימות ד"העשירי יהי קודש", ובדיוק יותר – קורין (בפרשה זו) י"ז פסוקים, בגימטריא טו"ב.
95) ויש לומר, שכולל גם כל הדברים (והמעשים) אשר דבר (ועשה) משה – כמ"ש בהתחלת ספר דברים (שסיומו וחותרו – נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן – בפרשת ברכה): "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל", משנה תורה*, עד לסיום וחותרם פרשת ברכה (ספר דברים וכל התורה כולה): "לכל האותות והמופתים גו' ולכל היד החזקה גו' אשר

94) וקורין ג' קרואים – כהן לוי וישראל (כללות ישראל), ואין פוחתין מעשר פסוקים (רמב"ם הל' תפלה רפ"ב) – די"ל שכולל כל העשר סוגים דפרטי בניי (זח"ב פב, א. לקו"ת ר"פ נצבים), עד להשלימות ד"העשירי יהי קודש", ובדיוק יותר – קורין (בפרשה זו) י"ז פסוקים, בגימטריא טו"ב.

95) ויש לומר, שכולל גם כל הדברים (והמעשים) אשר דבר (ועשה) משה – כמ"ש בהתחלת ספר דברים (שסיומו וחותרו – נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן – בפרשת ברכה): "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל", משנה תורה*, עד לסיום וחותרם פרשת ברכה (ספר דברים וכל התורה כולה): "לכל האותות והמופתים גו' ולכל היד החזקה גו' אשר . .

עלי ההגהה דהברכה להשלוחים — יום ד' פ' ברכה, ז' תשרי ה'תשנ"א

י"ל בשעתו ונדפס לקמן עמוד 67

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א יום ד' פ' ברכה, ז' תשרי ה'תשנ"א.
— להשלוחים שיחיו —

[אחר שניגשו משתתפי "קרן לפיתוח — מחנה ישראל" שיחיו, חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א
"לעקאח" להשלוחים שיחיו, ואח"כ אמר:]

כמדובר כמה פעמים, כל יהודי הוא שליחו של הקב"ה "לעשות לו ית' דירה בתחתונים".
ומכיון ש"איני מבקש.. אלא לפי כחן" — הרי מובן שהקב"ה נותן לכל שליח את הכוחות
הדרושים כדי למלא את שליחותו, ובתכלית השלימות, וכפי שהקב"ה מבין מהי שלימות ומהי
תכלית השלימות.

ומובן, שהקב"ה נותן גם את האפשרויות שכ"ז יהיה מתוך שמחה וטוב לבב. וכמבואר
בארוכה בלקו"ת בנוגע לר"ה (ועד"ז יוה"כ) שההפטר (דשבת שלפני ר"ה) מתחילה ב"שוש
אשיש בהוי' תגל נפשי", שלכן העבודה דר"ה היא "גילו ברעדה", וכן ביו"כ. ומכיון
שר"ה הוא ה"ראש" של כל השנה, (ועד"ז יו"כ נקרא בשם ר"ה, כמובא בלקו"ת) מובן
שממנו נמשך לכל השנה כולה, שתהא שנה של עבודת ה' מתוך שמחה וטוב לבב.

ועפ"י הפסק הידוע של הרמב"ם בנוגע למטרתם של היעודים הגשמיים שבתורה, וזה
קשור גם לר"ה שעיקר הדין בר"ה הוא על ענינים גשמיים — יתן הקב"ה לכל אחד הרחבה
אמיתית, לפי ההישג יד של הקב"ה. ואז, בטלים כל המניעות ועיכובים, וכפי שרואים את זה
בפשטות שעושר מרחיב דעתו של אדם. ומכיון ש"דע את אלקי אביך ועבדו בלבב
שלם" — מובן שכשישנה הרחבה בדעת האדם ישנה בדרך ממילא הרחבה בעבודת ה'
שלו.

ובפרט, שפרשת השבוע היא פ' ברכה. וכמדובר לעיל שבשנה זו פ' זו נלמדת במשך
ג' שבועות. וזה קשור גם למה שדובר לפני"ז שכללות שנה זו היא משולשת — ג' ימים
רצופים של יו"ט ושבת. ובזה גופא (בחול"ל) — ג' פעמים: בר"ה, וביו"ט הראשון דסוכות,
ועד"ז בסוף סוכות — שמיד לאחר שמחת תורה חל שבת בראשית.

וזה פועל גם שיהי' "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", והיינו שכל העולם
— שמתחלק לשמים וארץ — יהי' באופן ד"בראשית" — במעמד ומצב חדש. ועד לחידוש
שבאין-ערוך ע"י הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. שהרי "אחכה לו בכ"י שיבוא"
— שיבוא בכ"י, ובמיוחד ביום זה יום הרביעי שבו נתלו שני המאורות הגדולים (— שלפני
מיעוט הירח החדש היו גדולים בפועל).

ויה"ר שכאו"א מבנ"י — שמונין ללבנה לפי שדומין ללבנה — יהיה בבחי' המאור הגדול,
שזה מתבטא לכל לראש בקיום "ואהבת לרעך כמוך" שזוהי כל התורה כולה — להשפיע על כל
היהודים שמסביבו. וזהו גם פ' השם "שליח" שלכל לראש הכוונה בזה לכל היהודים שסביבו,
ולאח"ז — כללות שליחותו בעולם.

ושכך יהיה אצל כל בני, החל מבני המשפחה והקרובים בפשטות, ואח"כ אצל כל הקרובים
האמיתיים שזה קאי על כאו"א מבנ"י — האנשים והנשים והטף. ועי"ז יתגלה גואל ראשון
הוא גואל אחרון — משה רבינו. ובפרט בפרשת "וזאת הברכה אשר ברך משה" — ברכה

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א יום ד' פ' ברכה, ז' תשרי ה'תנש"א.

– להשלוחים שיחיו –

[אחר שניגשו משתתפי "קרן לפיתוח – מחנה ישראל" שיחיו, חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א "לעקאח" להשלוחים שיחיו, ואח"כ אמר:]

כמדובר כמה פעמים, כל יהודי הוא שליחו של הקב"ה "לעשות לו ית' דירה בתחתונים". ומכיון ש"איני מבקש.. אלא לפי כחן" – הרי מובן שהקב"ה נותן לכל שליח את הכוחות הדרושים כדי למלא את שליחותו, ובתכלית השלימות, וכפי שהקב"ה מבין **כביכול** מהי שלימות ומהי תכלית השלימות.

ומובן, שהקב"ה נותן גם את האפשרויות שכ"ז יהיה מתוך שמחה וטוב לבב. וכמבואר בארוכה בלקו"ת בנוגע לר"ה (ועד"ז יוה"כ) שההפטר (דשבת שלפני ר"ה) מתחילה ב"שוש אשיש בהוי' תגל נפשי", שלכן העבודה דר"ה היא "גילו ברעדה", וכן ביו"כ. ומכיון שר"ה הוא ה"ראש" של כל השנה, (ועד"ז יו"כ נקרא בשם ר"ה, כמובא בלקו"ת) מובן שממנו נמשך לכל השנה כולה, שתהא שנה של עבודת ה' מתוך שמחה וטוב לבב.

ועפ"י הפסק הידוע של הרמב"ם בנוגע למטרתם של היעודים הגשמיים שבתורה, וזה קשור גם לר"ה שעיקר הדין בר"ה הוא על ענינים גשמיים – יתן הקב"ה לכל אחד הרחבה אמיתית, לפי ההישג יד של הקב"ה. ואז, בטלים כל המניעות ועיכובים, וכפי שרואים את זה בפשטות שעושר מרחיב דעתו של אדם. ומכיון ש"דע את אלקי אביך ועבדהו בלבב שלם" – מובן שכשישנה הרחבה בדעת האדם ישנה בדרך ממילא הרחבה בעבודת ה' שלו.

ובפרט, שפרשת השבוע היא פ' ברכה. וכמדובר לעיל שבשנה זו פ' זו נלמדת במשך ג' שבועות. וזה קשור גם למה שדובר לפני שכללות שנה זו היא משולשת – ג' ימים רצופים של יו"ט ושבט. ובזה גופא (בחול"ל) – ג' פעמים: בר"ה, וביו"ט הראשון דסוכות, ועד"ז בסוף סוכות – שמיד לאחר שמחת תורה חל שבת בראשית.

וזה פועל גם שיהי "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", והיינו שכל העולם – שמתחלק לשמים וארץ – יהי באופן ד"בראשית" – במעמד ומצב חדש. ועד לחידוש שבאין-ערוך ע"י הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. שהרי "אחכה לו בכ"י שיבוא" – שיבוא בכ"י, ובמיוחד ביום זה יום הרביעי שבו נתלו שני המאורות הגדולים (– שלפני מיעוט הירח ה"ה **שניהם** היו גדולים בפועל).

ויה"ר שכאו"א מבניי – שמונין ללבנה לפי שדומין ללבנה – יהיה בבחי' המאור הגדול, שזה מתבטא לכל לראש בקיום **מצות** "ואהבת לרעך כמוך" שזוהי כל התורה כולה – להשפיע על כל היהודים שמסביבו. וזהו גם פ"י השם "שליח" שלכל לראש הכוונה בזה לכל היהודים שסביבו, ולאח"ז – כללות שליחותו בעולם.

ושכך יהיה אצל כל בניי, החל מבני המשפחה והקרובים בפשטות, ואח"כ אצל כל הקרובים האמיתיים שזה קאי על כאו"א מבניי – האנשים והנשים והטף. ועי"ז יתגלה גואל ראשון הוא גואל אחרון – משה רבינו. ובפרט בפרשת "וזאת הברכה אשר בך משה" – ברכה

נתינת, ודמיון 3 (ש"ס) 6 ימים, וכאבוד 552

ובפרט, בעמדינו ביום הרביעי שחלק הפרשה השייך ליום זה מתחיל ב"שמח זבולון בצאתך ויששכר באהלך". ואע"פ שכל בני מתחלקים לשתי חלוקות כלליות — יששכר וזבולון, הרי מובן שבכללות יש לכל אחד שייכות לכל השבטים. ובפרט, מצד זה שבכל יהודי יש חלק מנשמת יעקב אבינו — מקור השבטים, הרי מובן שהוא כולל את כל השבטים. ועפ"י נמצא שכל יהודי כלול גם מזבולון — אפי' כהנים ולויים, שהרי "שמח זבולון בצאתך" קאי גם על ירידת הנשמה (— דכאו"א) למטה. וזה קשור גם להמשך הפסוק "ויששכר באהלך" — שבכדי לדעת איך למלא את השליחות דזבולון למטה צריכים להסתכל בתורה — יששכר.

ונוסף לזה, "זבולון" הוא גם מלשון "דירה" כמפורש בחומש. והרי זוהי עבודת כאו"א כנ"ל — "לעשות לו ית' דירה בתחתונים" — "זבול בתחתונים". ועד"ז בהמ"ק נקרא ג"כ בשם "זבול". ועד"ז חלק מהשמים העליונים נקרא: ג"כ בשם — זבול.

והעיקר, שמשלימים — וכבר השלימו את הדירה לו ית' בתחתונים. וכבר ישנה לכ"א מישראל — אנשים נשים וטף — כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, והיינו לא רק כתיבה אלא גם חתימה, וגמר חתימה טובה. וכנ"ל, בכל אותיות ה"א' ב', שזה שייך בכל השנים, ובפרט בשנה זו שנת "אראנו נפלאות" — עוד בעשי"ת.

ובפרט, שכבר עבר הרוב של עשי"ת, ונמצאים אנו ביום השביעי בתשרי, ששבעת ימים אלו, כוללים את כל שבעת ימי השבוע, ושבעת ימי השנה. וכמבואר בלקו"ת בנוגע לזה שבכל יום ראשון אומרים מחדש "היום יום ראשון" — שנה בגלל שכל יום ראשון קשור ליום הראשון דמעשה בראשית, ובו מתחדשים השמים והארץ וכל צבאיהם כמו ביום הראשון בששת ימי בראשית.

ובפרט, לפי מש"כ אדה"ז באגה"ק שבכל שנה נמשך בר"ה אור חדש שלא האיר מעולם, וע"י העבודה ד"ויעקב הלך לדרכו" ממשכים זאת במשך כל השנה כולה. ואע"פ שבפרטיות הענין ד"ויעקב הלך לדרכו" הוא במוצאי שמח"ת ושבת בראשית, הרי בכללות ענין זה ישנו מיד לאחר ר"ה, ובפרט לאחר התקיעות בר"ה. ובמיוחד בשנה זו שהתקיעת שופר היתה במילואה — בשני היו"ט דר"ה.

וענין השופר קשור לגאולה העתידה. שהרי התקיעת-שופר קשורה עם הפסוקי שופרות, שסיומם קשור לפסוק "תקע בשופר גדול לחרותנו" — שכל אחד מאתנו יזכה להיות שליח להודיע ולבשר לעצמו ולבני-ביתו שהנה זה בא — זה אלקינו — ר"ב פעמים זה, והנה זה בא — דוד מלכא משיחא.

ובפרט, שאלהו הנביא כבר הודיע אתמול בטבריא על ביאת משיח צדקנו. ועפ"י מתורצת השאלה — איך אומרים שאחכה לו בכל יום שיבוא, הרי צריכים שאלהו יבוא לפני-כן בפועל ויודיע על ביאת משיח צדקנו, אלא שאלהו בא בפועל בכל יום לטבריא ומודיע על ביאת משיח צדקנו — ובמיוחד לאלו שקשורים ל"אחכה לו בכ"י שיבוא", ואע"פ שבחב"ד לא נוהגים לומר זאת בדיבור — הרי חושבים ע"ז כשאומרים בתהלים "מצאתי דוד עבדי". והיינו שמש"ח יבוא בהיסח הדעת כמו מציאה הבאה בהיסח הדעת. ובפרט, שכבר נמצאים לאחר ארבעים שנה שנתן הוי' לכם לב לדעת! וכבר נמצאים בסיום השנה,

ויצ"ב (ש"ס) 6 ימים, וכאבוד 552

נצחית, ובאופן ד"לעיני כל ישראל", וכמדובר לפני".

ובפרט, בעמדינו ביום הרביעי שחלק הפרשה השייך ליום זה מתחיל ב"שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך". ואע"פ שכל בניי מתחלקים לשתי חלוקות כלליות – יששכר וזבולון, הרי מובן שבכללות יש לכל אחד שייכות לכל השבטים. ובפרט, מצד זה שבכל יהודי יש חלק מנשמת יעקב אבינו – **אביהם ומקור דכל השבטים**, הרי מובן שהוא כולל את כל השבטים. ועפ"י נמצא שכל יהודי כלול גם מזבולון – אפי' כהנים ולויים, שהרי **ובמיוחד אשר** "שמח זבולון בצאתך" קאי גם על ירידת הנשמה (– דכאו"א) למטה. וזה קשור גם להמשך הפסוק "ויששכר באהליך" – שבכדי לדעת איך למלא את השליחות דזבולון למטה צריכים להסתכל בתורה – יששכר.

ונוסף לזה, "זבולון" הוא גם מלשון "דירה" כמפורש בחומש. והרי זוהי עבודת כאו"א כנ"ל – "לעשות לו ית' דירה בתחתונים" – "זבול בתחתונים". ועד"ז בהמ"ק נקרא ג"כ בשם "זבול". ועד"ז חלק מהשמים העליונים נקרא ג"כ בשם – זבול.

והעיקר, שמשלימים – וכבר השלימו את הדירה לו ית' בתחתונים. וכבר ישנה לכ"א מישראל – אנשים נשים וטף – כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, והיינו לא רק כתיבה אלא גם חתימה, וגמר חתימה טובה. וכנ"ל, בכל אותיות הא' ב', שזה שייך בכל השנים, ובפרט בשנה זו שנת "אראנו נפלאות" – עוד בעשיית.

ובפרט **מיוחד**, שכבר עבר הרוב של עשיית, ונמצאים אנו ביום השביעי בתשרי, ששבעת ימים **רצופים** אלו; כוללים את כל שבעת ימי השבוע, ושבעת ימי השנה. וכמבואר בלקו"ת בנוגע לזה שבכל יום ראשון אומרים מחדש "היום יום ראשון" – שהם בגלל שכל יום ראשון קשור ליום הראשון דמעשה בראשית, ובו מתחדשים השמים והארץ וכל צבאיהם כמו ביום הראשון בששת ימי בראשית.

ובפרט, לפי מש"כ אדה"ז באגה"ק שבכל שנה נמשך בר"ה אור חדש שלא האיר מעולם, ועי' העבודה ד"ויעקב הלך לדרכו" ממשיכים זאת במשך כל השנה כולה. ואע"פ שבפרטיות הענין ד"ויעקב הלך לדרכו" הוא במוצאי שמח"ת ושבת בראשית, הרי בכללות ענין זה ישנו מיד לאחרי ר"ה, ובפרט לאחרי התקיעות בר"ה. ובמיוחד בשנה זו שהתקיעת שופר הייתה במילואה – בשני היו"ט דר"ה.

וענין השופר קשור לגאולה העתידה. שהרי התקיעת-שופר קשורה עם הפסוקי שופרות, שסיומם קשור **לפסוק לתפילת** "תקע בשופר גדול לחרותנו" – שכל אחד מאתנו יזכה להיות שליח להודיע ולבשר לעצמו ולבני-ביתו שהנה זה בא – זה אלקינו – ו-ב' פעמים זה, והנה זה בא – דוד מלכא משיחא.

ובפרט **מיוחד**, שאלוהו הנביא כבר הודיע אתמול בטבריא על ביאת משיח צדקנו. ועפ"י מתורצת השאלה – איך אומרים שאחכה לו בכל יום שיבוא, הרי צריכים שאלוהו יבוא לפנינו בפועל ויודיע על ביאת משיח צדקנו, אלא שאלוהו בא בפועל בכל יום לטבריא ומודיע על ביאת משיח צדקנו – ובמיוחד לאלו שקשורים ל"אחכה לו בכ"י שיבוא", ואע"פ שבחב"ד לא נוהגים לומר זאת **בדיבור** – הרי חושבים ע"ז כשאומרים בתהלים "מצאתי דוד עבדי..". והיינו שמשיח יבוא בהיסח הדעת כמו מציאה הבאה בהיסח הדעת. ובפרט **מיוחד**, שכבר נמצאים לאחרי ארבעים שנה שנתן הוי' לכם לב לדעת **וענים לראות ואזנים לשמוע** וכבר נמצאים בסיום השנה,

ויה"ר שנראה בפועל את ה"ימי צאתך מארץ מצרים) אנחנו נפלאות" בגאולה האמיתית
והשלימה ע"י משיח צדקנו, תומ"י ממש, עוד כיום הרביעי דפרשת "וזאת הברכה". וכל
בנ"י מקבלים את כל ברכות הקב"ה — לענין כל ישראל והלוחך ומוסיף ואור בכל עניני
תורה ומצוותיה, ובפרט בעניני גאולה — "ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון"
— בירושלים עיר הקדש ובהר הקדש ובהמ"ק ובקה"ק. ואז, נזכה לעבודת יוה"כ ע"י משה
ואהרן עמהם, שהיה שדעה שמשא רבינו שימש בכהונה גדולה כל משך ימי חייו.

ויה"ר שכ"ז יהיה עוד בשנת ה' אלפים תשנ"א, שעבודת יוה"כ שלה תהי' ע"י כהן גדול.
יפה הכנה לזה היא "שבעת ימים קודם יוה"כ" שבזה נכללים הרוב של עשיית.

והכנה זו נמשכת בערב יוה"כ, שעליו נאמר שמי שמרבה באכילה ושתייה בערב יוה"כ
הרי זה כאילו התענה תשיעי ועשירי. אלא שלמדנו של יוה"כ (— כאי, התענה) הוא מגיע
ע"י אכילה ושתייה. שזה למעלה מיוה"כ שהוא רק "כפורים" — ב"כ"ף הדמיון, משא"כ
עיו"כ הוא בדרגת פורים ממש — ע"י אכילה ושתייה, כגל.

והעיקר, שכאו"א זוכה עוד ברגעי הגלגת האחרונים לשמחה בלי הגבלה כלל. ונזכה
לעבודת ערב יוה"כ ויוה"כ — לא רק באופן "ונשלמה פרים שפתינו", אלא "ותחזינה עינינו
בשובך לציון ברחמים", בבהמ"ק — "מקדש אדני כוננו ידיך", ובקה"ק. ועוד והוא העיקר
תומ"י ממש.

[אח"כ חילק לשלוחים שיחיו שטרות לצדקה].

רשימת השומעים בלי אחריות

לזכות ירחמיאל בנימין הלוי בן רחל. ולאה בת העניא חאשא שיחיו.
יו"ל ע"י "ועד הנחות בלה"ק" להשיג ע"י "פאקס א שיחה" טל. 363-1619 (718)
וסדר באמצעות תכנת "סודית" באדיבות Midwood Computer Center
1634 Coney Island Ave. Tel. (718) 692-2211

ויה"ר שנראה בפועל את ה"כימי צאתך מארץ מצרים) אראנו נפלאות" בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, תומ"י ממש, עוד ביום הרביעי דפרשת "וזאת הברכה". וכל בני"י מקבלים את כל ברכות הקב"ה **כלשון תורתנו תורה אור** – "לעיני כל ישראל". והלוח ומוסיף ואור בכל עניני תורה ומצוותיה, ובפרט בעניני גאולה – **"ילכך מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון"** – בירושלים עיר הקדש ובהר הקדש ובבהמ"ק ובקה"ק. ואז, נזכה לעבודת יוה"כ ע"י משה* ואהרן שעמהם, שהרגיש דעה

[כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א סימן להעביר את התיבות "שמה" . . חיו". להערה שהוסיף על תיבת "משה":]

(* **ע"פ מחז"ל** שמה רבינו שימש בכהונה גדולה כל משך ימי חיו.

ויה"ר שכ"ז יהיה עוד בשנת ה' אלפים [תחילה נכתב "תשנ"א" ושנה ל:] תנש"א, שעבודת יוה"כ שלה תהי' ע"י כהן גדול. **וכן** זההכנה לזה היא "שבעת ימים קודם יוה"כ" שבזה נכללים הרוב של עשיית.

והכנה זו נמשכת **מתחזקת** בערב יוה"כ, שעליו נאמר שמי שמרבה באכילה ושתייה בערב יוה"כ הרי זה כאילו התענה תשיעי ועשירי. **אלא ולהעיר כמדובר [תחילה מחק הש' במילת "שלמדרגה" ואח"כ ביטל המחיקה]** שלמדרגה של יוה"כ (– כאילו התענה) הוא מגיע ע"י אכילה ושתייה. שזה למעלה מיוה"כ שהוא רק "כפורים" – בי"ף הדמיון, משא"כ עיו"כ הוא בדרגת פורים **נמשך** – ע"י אכילה ושתייה, כנ"ל.

והעיקר, שכאו"א זוכה עוד ברגעי הגלות האחרונים לשמחה **כדפורים**, שמחה בלי הגבלה כלל. ונזכה לעבודת ערב יוה"כ ויוה"כ – **לא רק בא נוסף על האופן ד"ונשלמה פרים שפתינו"**, אלא "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", בבהמ"ק – "מקדש אדני כוננו ידיך", ובקה"ק. ועוד והוא העיקר תומ"י ממש.

[אח"כ חילק לשלוחים שיחיו שטרות לצדקה]

רשימת השומעים בלי אחריות

•

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לחשלוחים שיחיו, יום ד' פ' ברכת, ז' תשרי ה'תשפ"א.

חוצאה שני' –

והעיקר, שמשלימים – וכבר השלימו את הדירה לו ית' בתחתונים. וכבר ישנה לכ"א מישראל – אנשים נשים וטף – כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, והיינו לא רק כתיבה אלא גם חתימה, וגמר חתימה טובה. וכנ"ל, בכל אותיות ה"א ב', שוה שייך בכל השנים, ובפרט בשנה זו שנת "אראנו נפלאות" – עוד כעשית.

ובמיוחד, שכבר עבר הרוב של עשית, ונמצאים אנו ביום השביעי בתשרי, ששבעת ימים רצופים אלה כוללים את כל שבעת ימי השבוע, ושבעת ימי השנה. וכמבואר בלקו"ת בנוגע לזה שבכל יום ראשון אומרים מחדש "היום יום ראשון" – בגלל שכל יום ראשון קשור ליום הראשון דמעשה בראשית, ובו מתחדשים השמים והארץ וכל צבאיהם כמו ביום הראשון בששת ימי בראשית.

ובפרט, לפי משי"כ אדמו"ר באגה"ק שבכל שנה נמשך ברה"א אור חדש שלא האיר מעולם, וע"י העבודה ד"רעקב הלך לדרוכו" ממשכים וזאת במשך כל השנה כולה. ואע"פ שבפרטיות הענין ד"רעקב הלך לדרוכו" הוא כמוצאי שמחת ושבט בראשית, הרי בכללות ענין זה ישנו מיד לאחר ר"ה, ובפרט לאחר התקיעות ברה"א. ובמיוחד בשנה זו שהתקיעת שופר היתה במילואה – בשני היר"ט דרה"א.

וענין השופר קשור לגאולה העתידה. שהרי התקיעת שופר קשורה עם הפסוקי שפירות, שסיומם קשור לתפילת "תקע בשופר גדול לחרתנו" – שכל אחד מאתנו יזכה להיות שליח להודיע ולבשר לעצמו ולבני ביתו שהנה זה בא – זה אלקינו – רב' פעמים זה, והנה זה בא – דוד מלכא משיחא.

ובמיוחד, שאלוהו הנביא כבר הודיע אתמול בטבריא על ביאת משיח צדקנו. ועמ"י מתורצת השאלה – איך אומרים שאחכה לו בכל יום שיבוא, הרי צריכים שאלוהו יבוא לפנינו בפועל ויודיע על ביאת משיח צדקנו, אלא שאלוהו בא בפועל בכל יום לטבריא ומודיע על ביאת משיח צדקנו – ובמיוחד לאלו שקשורים ל"אחכה לו בכ"י שיבוא", ואע"פ שבחב"ד לא נוהגים לומר זאת בדיבור – הרי חושבים ע"ז כשאומרים בתהלים "מצאתי דוד עבדי...". והיינו שמש"י יבוא בהיסתדרות כמו מציאה הבאה בהיסתדרות. ובמיוחד, שכבר נמצאים לאחר ארבעים שנה שנתנו הוי' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע, וכבר נמצאים בסיום השנה, וכבר נכנסנו לשנת "אראנו נפלאות".

ויה"ר שנראה בפועל את ה"כימי צאתך מארץ מצרים" אראנו נפלאות" בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, תומ"י ממש, עוד ביום הרביעי דפרשת "וזאת הברכה". וכל בני מקבלים את כל ברכות הקב"ה, בלשון תורתנו תורה אור – "לעני כל ישראל" – והלן ומוסיף ואור בכל עניני תורה ומצוותיה, ובפרט בעניני גאולה – "ולכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון" – בירושלים עיר הקדש ובהר הקדש ובבמה"ק ובקה"ק. ואז, נזכה לעבודת יוה"כ ע"י משה ואהרן שעמם. ויה"ר שכ"ז יהיה עוד בשנת ה' אלפים תשפ"א, שעבודת יוה"כ שלה תהי' ע"י כהן גדול. וכן ההכנה לזה "שבעת ימים קודם יוה"כ" שבוה נכללים הרוב של עשית.

והנה זו מתחזקת בערב יוה"כ, שעליו נאמר שמי שמרבה באכילה ושתיה בערב יוה"כ הרי זה כאילו התענה חשיעי ועשירי. ולחצור כמדובר, למדרגה של יוה"כ (– כאילו התענה) הוא מגיע ע"י אכילה ושתיה. שזה למעלה מיוה"כ שהוא רק "כפורים" – ביכ"ף הדמית, מש"א"כ ע"כ"ה הוא בדרגת פורים – ע"י אכילה ושתיה.

והעיקר, שכא"ר זוכה עוד ברגעי הגלות האחרונים לשמחה כדפורים, שמחה בלי הגבלה כלל. ונוכה לעבודת ערב יוה"כ יוה"כ – נוסף על האופן ד"נושלה פרים שפתינו", גם "ותחזינה עינינו בשוכר לציון ברחמים", בבמה"ק – "מקדש אדני כוננו ידך", ובקה"ק. ועוד והוא העיקר תומ"י ממש.

[אח"כ חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוחים שיחיו שטרות לצדקה].

(*) ע"י מחז"ל שמשה רבינו שימש ככחנה גדולה כל משך ימי חייו. (ובחס"ק. א ובפרש"י. וראה בארוכה לקו"ש צו תשס"ט, ושי"ג.)

[אחר שניגשו משתתפי קרן לפיתוח – מחנה ישראל" שיחיו, חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א "לעקאח" להשלוחים שיחיו, ואח"כ אמר:] כמדובר כמה פעמים, כל יהודי הוא שליח של הקב"ה "לעשות לו ית' דירה בתחתונים". ומכיון ש"אני מבקש... אלא לפי כחן" – הרי מובן שהקב"ה נותן לכל שליח את הכוחות הדרושים כדי למלא את שליחותו, ובתכלית השלימות, וכפי שהקב"ה מבין, כביכול, מהי שלימות ומהי תכלית השלימות.

ומובן, שהקב"ה נותן גם את האפשרויות שכ"ז יהיה מתוך שמחה וטוב לבב. וכמבואר בארוכה בלקו"ת בנוגע לרה"ו (ועד"ו יוה"כ) שההפטרות (דשבת שלפני ר"ה) מתחילה ב"שש אשים בהוי' תגל נפשי", שלכן העבודה דרה"א היא "גילו ברעדה", וכן ביו"כ. ומכיון שרה"ה הוא ה"ראש" של כל השנה, (ועד"ו יו"כ נקרא בשם ר"ה, כמובא בלקו"ת) מובן שממנו נמשך לכל השנה כולה, שתהא שנה של עבודת ה' מתוך שמחה וטוב לבב.

ועפ"י הפסק הידוע של הרמב"ם בנוגע למטרתם של היעורים הגשמיים שבתורה, וזה קשור גם לרה"ה ששיקק הדין ברה"ה הוא על ענינים גשמיים – יתן הקב"ה לכל אחד הרחבה אמיתית, לפי ההישג יד של הקב"ה. ואז, כשלים כל המניעות ועיכובים, וכפי שרואים את זה בפשטות שעושר מרחיב דעתו של אדם. ומכיון ש"דע את אלקי אביך ועבדהו בלב שלם" – מובן שכשישנה הרחבה ברצת האדם ישנה בדרך ממילא הרחבה בעבודת ה' שלו.

ובפרט, שפרשת השבוע היא פ' ברכה. וכמדובר לעיל שבשנה זו פ' זו נלמדת במשך ג' שבועות. וזה קשור גם למה שדובר לפניו שכללות שנה זו היא משולשת – ג' ימים רצופים של יו"ט ושבט. ובזה גופא (בחול"ל) – ג' פעמים: ברה"א, וביו"ט הראשון דסוכות, ועד"ו בסוף סוכות – שמיד לאחר שמחת תורה חל שבת בראשית.

וזה פועל גם שיהי' "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", והיינו שכל העולם – שמתחלק לשמים וארץ – יהי' באופן ד"בראשית" – במעמד ומצב חדש. ועד לחידוש שבאין ערוך ע"י הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. שהרי "אחכה לו בכ"י שיבוא" – שיבוא בכ"י, ובמיוחד ביום זה יום הרביעי שבו נתלו שני המאורות הגדולים (– שלפני מיעוט הירח שניהם היו גדולים בפועל).

ויה"ר שכא"ר מבני – שמונין ללבנה לפי שדומין ללבנה – יהיה בבחי' המאור הגדול, שזה מתבטא לכל לראש בקיום מצות "ואהבת לרעך כמוך" שווה כל התורה כולה – להשפיע על כל היהודים שמסביבו. וזהו גם פ' השם "שליח" שלכל לראש הכוונה בזה לכל היהודים שסביבו, ולאח"כ – כללות שליחותו בעולם.

ושכן יהיה אצל כל בני, החל מבני המשפחה והקרובים בפשטות, ואח"כ אצל כל הקרובים האמיתיים שזה קאי על כא"ר מבני – האנשים והנשים והטף. ועמ"י יתגלה גואל ראשון הוא גואל אחרון – משה רבינו. ובפרט בפרשת "וזאת הברכה אשר בך משה" – ברכה נצחית, ובאופן ד"לעני כל ישראל", וכמדובר לפניו.

ובפרט, כעמדינו ביום הרביעי שחלק הפרשה השייך ליום זה מתחיל ב"שמח וזבולן" כצאתך ויששכר באהלך". ואע"פ שכל בני מתחלקים לשתי חלוקות כלליות – יששכר וזבולן, הרי מובן שבכללות יש לכל אחד שייכות לכל השבטים. ובפרט, מצד זה שבכל יהודי יש חלק מנשמת יעקב אבינו – אביהם ומקור דכל השבטים, הרי מובן שהוא כולל את כל השבטים. ועמ"י כל יהודי כולל גם מזבולן – אפי' כהנים ולויים. ובמיוחד אשר "שמח וזבולן בצאתך" קאי גם על ירידת הנשמה (– דכא"ר) למטה. וזה קשור גם להמשך הפסוק "ויששכר באהלך" – שכבר לדעת איך למלא את השליחות דזבולן למטה צריכים להסתכל בתורה – יששכר.

ונוסף לזה, "זבולון" הוא גם מלשון "דירה" כמפורש בחומש. והרי זוהי עבודת כא"ר כנ"ל – "לעשות לו ית' דירה בתחתונים" – "זבול בתחתונים". ועד"ו בהמ"ק נקרא ג"כ בשם "זבול". ועד"ו חלק מחשמים העליונים נקרא ג"כ בשם – זבול.

לזכות ירחמיאל בנימין חלוי בן רחל. ולאה בת העניא חאשא שיחיו.

חלקים מעלי ההגהה דהברכה להשלוחים, יום ד' פ' ברכה, ז' תשרי ה'תנש"א

נדפס בספר השיחות ה'תנש"א חלק א' עמוד 27

ובמיוחד — די וואס ווערן אנגערופן מיטן תואר "שלוחים", דערפאר
וואס זיי זיינען געשיקט געווארן איבער דער גאנצער וועלט אויף
צו טאן אין הפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה (כמדובר

. . ובמיוחד — די וואס ווערן אנגערופן מיטן תואר "שלוחים", דערפאר וואס זיי זיינען געשיקט
געווארן איבער דער גאנצער וועלט אויף צו טאן אין הפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות
חוצה (כמדובר . .

— סיי מצד דעם קאפיטל תהלים אין וועלכן מ'זאגט "מצאתי דוד
עבדי בשמן קדשי משחתיו", און סיי מצד די שלימות פון ארבעים
שנה וואס דעמולט איז "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים
לשמוע"⁹⁰, ובפרט נאך דעם וואס מ'איז שוין אריין (ושבעה ימים)

. . — סיי מצד דעם קאפיטל תהלים אין וועלכן מ'זאגט "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו",
און סיי מצד די שלימות פון ארבעים שנה וואס דעמולט איז שוין "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים
לראות ואזנים לשמוע"⁹⁰, ובפרט נאך דעם וואס מ'איז שוין אריין (ושבעה ימים) . .

(53) משלי ו, כג.
(54) ראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך. וש"נ.
(55) ובחוץ לארץ ניתוסף גם הקביעות דימים ראשונים דחג הסוכות, וימים האחרונים,
שמע"צ ושמח"ת באופן של שלשה ימים רצופים — ג"פ.
(56) ישעי' סו, כב.

(53) משלי ו, כג.

(54) ראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך. וש"נ.

(55) ובחוץ לארץ ניתוסף גם הקביעות דימים ראשונים דחג הסוכות, וימים האחרונים, שמע"צ
ושמח"ת - וש"ק באופן של שלשה ימים רצופים — ג"פ.

(56) ישעי' סו, כב.

(63) נוסף לכך שבכל שבוע חוזרים ונשנים כל הענינים דימי בראשית, שלכן "אנו מונין
היום יום ראשון בשבת יום שני כו' עד יום השבת" אע"פ ש"כבר עברו רבבות ימים משימ"ב
עד עתה", כיון ש"כל יום א' הוא ממש יום ראשון כמו יום א' של ששת ימי בראשית
כו" (לקו"ת שה"ש כה, א).
(64) נצבים מז, א ואילך.
(65) ישעי' סא, יו"ד.

(63) נוסף לכך שבכל שבוע חוזרים ונשנים כל הענינים דימי בראשית, שלכן "אנו מונין היום יום
ראשון בשבת יום שני כו' עד יום השבת" אע"פ ש"כבר עברו רבבות ימים משימ"ב עד עתה", כיון

ש"כל יום א' הוא ממש יום ראשון כמו יום א' של ששת ימי בראשית כדמוכח משירו של כל יום א' כו' (לקו"ת שה"ש כה, א).

(64) נצבים מז, א ואילך.

(65) ישע"י סא, יו"ד.

74) נוסף על השמחה שבעבודת התשובה, שהיא למעלה מהשמחה שבכל המצוות כיון שעל ידה מתקנים ומשלימים העבודה דקיום המצוות, ועאכ"כ בנוגע לתשובה דערב יוהכ"פ ויוהכ"פ, תשובה עילאה, שהיא בשמחה רבה (אגה"ת פי"א).

74) נוסף על השמחה שבעבודת התשובה שהיא למעלה משהשמחה שבכל המצוות כיון שעל ידה מתקנים ומשלימים העבודה דקיום כל המצוות, ועאכ"כ בנוגע לתשובה דערב יוהכ"פ ויוהכ"פ, תשובה עילאה, שהיא בשמחה רבה (אגה"ת פי"א).

שער
מכתבים באנגלית

By the Grace of G-d
15th of Kislev, 5716
Brooklyn, N.Y.

Mr. Louis Katz
c/o Country Club Soda Company
38 Emery Street
Springfield 4, Mass.

Dear Mr. Katz:

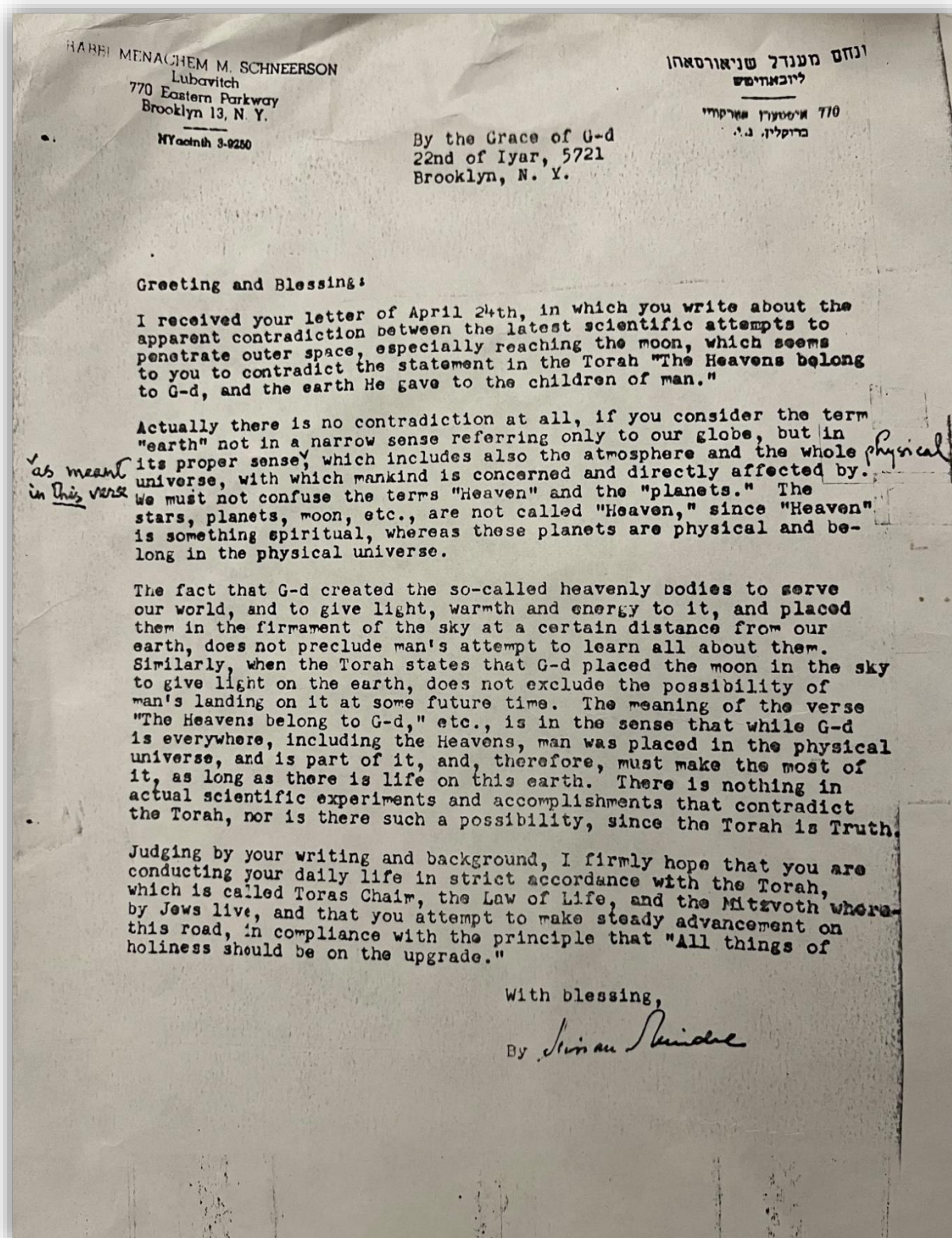
This is to acknowledge your letter and enclosures, for which receipts are enclosed herewith. I was indeed gratified to learn that your health has improved. All good things come from G-d, the Source of all good, and as G-d is Infinite, so there is no end to His goodness. I hope and pray that G-d give you continued and lasting improvement, in your health, in your work for the Lubavitcher Yeshiva in Springfield and in your personal affairs.

It is customary, and in accordance with the teachings of the founder of Chabad, to look for guidance and inspiration in the weekly portions of the Torah and project it into the events of the day or week, since every event can be found reflected in it. And as we have been reading recently about the life and works of our Patriarchs, and more recently about Jacob, there is much that we can learn from the Sidrah of the week. Jacob crosses the waters of the Jordan with nothing but a staff in his hand, sojourns in a foreign land, establishes his home, raises his children, and prospers, materially and spiritually. The key to his success is given in the beginning of this week's Sidrah: "I sojourned with Laban, but observed the 613 commandments" (Rashi). Jacob's loyalty to the G-d of his fathers, his determination to maintain his identity and way of life, irrespective of the environment, his great care to perpetuate this way of life through his children - these are his real assets, which bring prosperity, material and spiritual, to himself and his family, as well to the country of his adoption.

The history of our Patriarchs has repeated itself all through the ages and in all parts of the world; it is the history of our Jewish people as a whole, and of the individual Jew as well. And it is unnecessary for me to emphasize the vital role which true Jewish education plays in this Divine order of things.

With all good wishes,

Cordially yours,

.. but in its proper sense **as meant in this verse**, which includes also the atmosphere and the whole **physical** universe ..

By the Grace of G-d
3rd of Kislev, 5730
Brooklyn, N. Y.

Mr.

Greeting and Blessing:

I am directed to acknowledge the request written to the Rebbe *for* for you in behalf of your wife, by *Rabbi* Yitzchok Sufrin.

The Rebbe *will* will remember her in prayer in accordance with the request.

The Rebbe *suggested* suggested that it would be well for you to have your Tefillin, as well as the Mezuzoth in your home, checked to make sure they are Kosher, if this has not been done within the past twelve months.

With blessing,

Isidor Sufrin
Secretary

.. by **Rabbi** Yitzchok Sufrin ..

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
11th of Menachem Av, 5730
Brooklyn, N. Y.

Miss

Blessing and Greeting:

Your donation was duly received through Rabbi Avrohom Levi Lipsker. It was turned over to our special Discretionary Fund, from which help is given to needy cases in a confidential manner. This is, of course, the highest form of Tzedoko, and may it stand you and yours in good stead. Receipt is enclosed herewith.

I will be glad to hear from you as to how you all are, and hope you will have good news to report.

Especially that we are coming from the days which have been prophetically promised to be turned into days of rejoicing and happiness, and entering into the period of consolation. May G-d grant that all your affairs should likewise turn out to be happy and comforting in every respect.

With blessing,

M. Schneerson

Miss..

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
21st of Teves, 5731
Brooklyn, N. Y.

Blessing and Greeting:

I received your letter, in which you write about your acquaintance with Rabbi Rosen, and the developments.

It is my opinion that you should give this suggestion serious consideration, and may G-d, whose benevolent Providence extends to each and everyone individually, lead you in the way that is truly good for you.

Enclosed is a copy of my Chanukah message to the Neshei u'Bnos Chabad. Although I am confident that you are in any case active along the lines emphasized in this message in the area of spreading Yiddishkeit, nevertheless our Sages declared, "Encourage the energetic," for it is precisely those who are energetic and active who should be stimulated and encouraged to do a little more, since there is always room for improvement in all matters of goodness and holiness. May G-d grant that you should have good news to report also in this area.

With blessing, *M. Schneerson*

By the Grace of G-d
20th of Shevat, 5731
Brooklyn, N. Y.

Mr. Yehoshua Yechezkia Herzka
54, Woodlands
London, N.W.11, England

Greeting and Blessing:

I am in receipt of your letter, which reached me with some delay.

In it you write that you have been elected as chairman of the Parents Association of the Lubavitch House (Boys) Grammar School.

I want to congratulate you on this distinction. Surely, inasmuch as Jews have elected you to this position, G-d has provided you with the necessary capacity to carry out your responsibilities in the fullest measure. Needless to say, together with the great responsibility, there is also the great privilege and opportunity to be of service.

I am therefore confident that you have accepted this position gladly, and will do all you can, and then you will merit the fulfillment of the promise of our Sages, "Try hard, and you will succeed." It is also well to remember that the Zechus Horabim is involved here, and will therefore be of additional help.

With blessing,

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
18th of Adar, 5731
Brooklyn, N. Y.

Mr. C. Morris
139 Hamilton Terrace
London, N.W.8, England

Greeting and Blessing:

It has been a source of gratification to me to receive
regards from you through mutual friends, and reports about
your communal endeavors in general and personal interest and
participation in the work of Lubavitch in particular. It
would be out of place to express thanks for doing a Mitzvo,
but I do want you to know that these reports have not only
been a source of gratification to me, but also a source of
encouragement and stimulation to all those who are active in
the work of Lubavitch. Moreover, in the small world in
which we live, every good activity in one place has a bene-
ficial influence in other places.

Rabbi S. Vogel will surely convey my regards, as well
as a report of his visit here for Purim, particularly the
main topics which were discussed during the Farbrengen. I
will reiterate here my prayerful hope that just as the Jews
in those days²⁴ merited to reverse their position to that of
"Light, Joy, Gladness and Honor," may it be so with each and
all of us, in the midst of all our people, both in the plain
sense of these words, as well as in their deeper meaning.
For, as our Sages explain, "Light means Torah," etc. As in
all the interpretations of our Sages in regard to the text
of the Written Torah, there is no contradiction, G-d forbid,
to the text, but rather an insight into its true and deeper
meaning. In this case too, true light and joy, etc., insofar
as a Jew is concerned, is achieved and experienced through
Torah and Mitzvoth.

With prayerful wishes that you go from strength to
strength in all above, and

With blessing, *M. Schneerson*

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hycacynth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
27th of Adar, 5731
Brooklyn, N. Y.

Blessing and Greeting:

Your (undated) letter has been received. In it you write about the date of your forthcoming marriage, in a happy and auspicious hour, and other matters connected with it.

Inasmuch as the postal strike in England is over, I trust that my letter and Mazel Tov sent to your Chosson to the Tnoim, has been received. Of course, you are included together with your fiance in the good wishes.

May G-d grant that all the blessings which have been expressed to you by all your friends, including also the plans about which you write, should be materialized in the fullest measure.

Now that we are in the period between Purim and Pesach, the role of the Jewish woman is brought to mind with especial emphasis, as is evidenced by the fact that the Megillah of Purim is called not after Mordecai, nor after Mordecai and Esther jointly, but after Esther alone - Megillas Esther. Similarly, in connection with Pesach, our Sages declare that it was in the merit of the righteous women in those days that our ancestors were delivered from Egypt. There is no need to elaborate on this here, especially as it has been done on various occasions.

As we are now approaching Rosh Chodesh Nissan, I wish you a happy Chodesh and a Kosher and happy Pesach.

With blessing,

m. Schneerson

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-8250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
26th of Nissan, 5732
Brooklyn, N. Y.

Mr. C. Morris
139 Hamilton Terrace
London, N. W. 8
England

Greeting and Blessing:

I am pleased to acknowledge receipt of your greetings and felicitations on the occasion of my birthday. I appreciate indeed your warm sentiments and good wishes.

In accordance with the Divine Promise to our Patriarch Abraham, "I will bless them that bless thee," may G-d reciprocate your blessings "from His full, open, holy and generous Hand."

As we are now coming from Pesach, the "Season of our Liberation," I take this opportunity of extending to you and yours my prayerful wishes for a growing measure of liberation from all distractions and hindrances, materially and spiritually, so as to serve G-d with joy and gladness of heart.

With all good wishes to you and yours,

Cordially, *m. Schneerson*

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
20th of Kislev, 5736
Brooklyn, N. Y.

Mr. H. M. Parker
10b Sandridge Ct.
10 Queens Dr.
London, N.4 2YA, England

Greeting and Blessing:

This is to acknowledge receipt of your letter of Rosh
Chodesh Kislev.

I was pleased to note your determination to advance in mat-
ters of Yiddishkeit, in actual commitment as well as in gaining
more knowledge. There is the assurance of our Sages that "He
who is determined to purify himself, receives help from On High,"
and "A person sanctifies himself a little here on earth, and he
is sanctified a great deal from Above." If even a "little"
sanctification brings forth a great deal from Above, how much
more so more than a little.

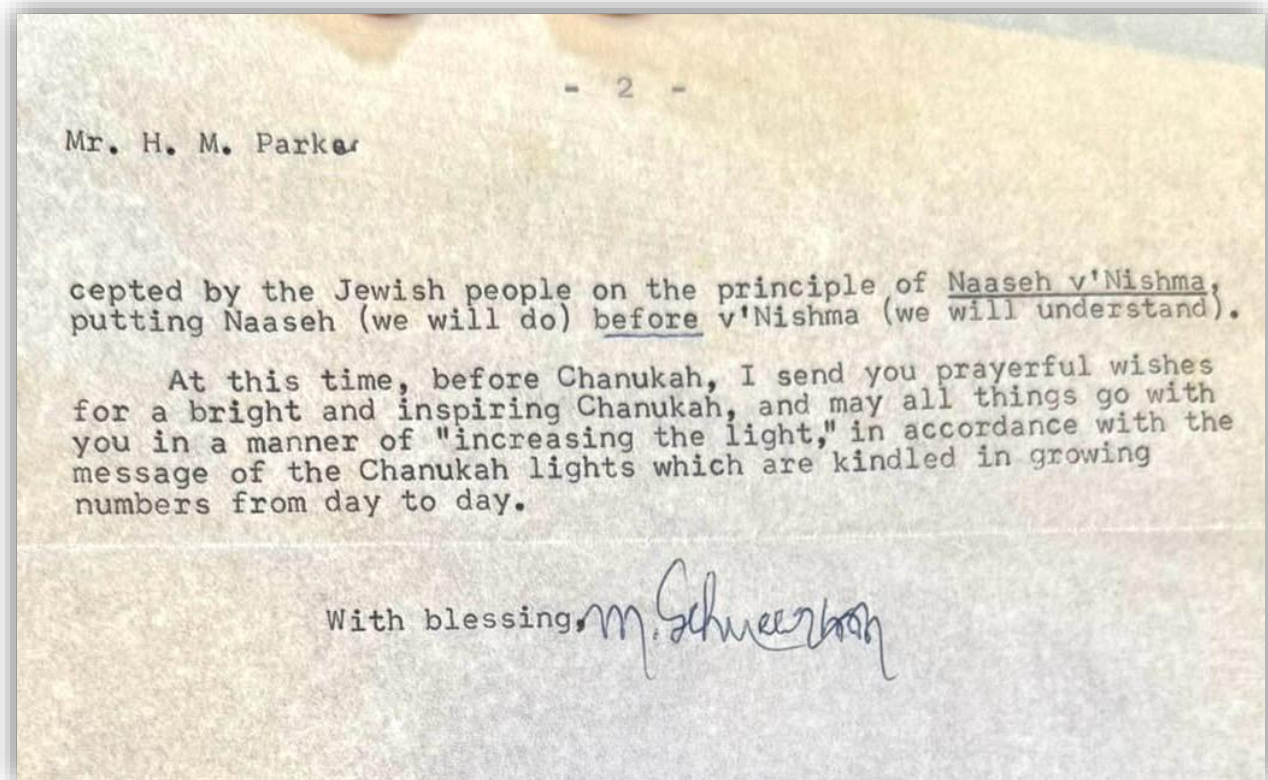
I trust that you are maintaining close contact with the
Lubavitch people in London, who will surely be glad to help you
in every way possible.

science of the
I would like to add a few words in connection with greater
"awareness" which you mention in your letter - a point which my
saintly father-in-law often emphasized by the following illustra-
tion: When a person is hungry and thirsty and desires to know
how food and beverage satisfies hunger and thirst, the way to go
about it is to actually begin eating and drinking to still his
hunger and thirst, which will also enable him to better and more
quickly understand the process of digestion. If he should attempt
to reverse the order, and try to understand the process of diges-
tion first, he will not have the mind or heart to understand it,
and may never understand it. At first glance, it may seem puz-
zling how such physical things as food and drink can nourish and
cultivate the mind. But the fact is indisputable. If this is so
in the physical aspect of life, it is certainly so in the spiritu-
al aspect of life. In order to develop a greater awareness and
sensitivity and appreciation of Torah and Mitzvoth, the first
thing is to satisfy the hunger and thirst of the Neshama through
the actual performance of the Mitzvoth in the daily life. If a
Jew is in such a state that he does not even feel the pangs of
hunger and thirst for Yiddishkeit, this makes it even more vital
for him to begin with the actual observance of the daily Mitzvoth.

As usual, our Sages of blessed memory express the above in a
few concise words, when they emphasized that the Torah was ac-

Mr. H. M. Parker

.. understand the **science of the** process of digestion ..
.. through the actual performance of the Mitzvoth ..

Mr. H. M. Parker

.. Naaseh (we will do) before (we will understand) v'Nishma. . .

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
13th of Nissan, 5737
Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. M. Conrad Morris
London, England

Greeting and Blessing:

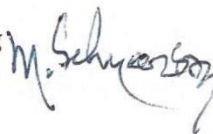
This is to acknowledge with sincere appreciation your thoughtfulness and good wishes in connection with my birthday.

I prayerfully reciprocate your good wishes by reiterating the Divine promise to our Father Abraham, "I (G-d, the Source of all blessings) will bless them that bless you."

Accordingly, may G-d bestow His generous blessings on you and yours in all needs, materially and spiritually.

Wishing you and yours a kosher and joyous Pesach,

With blessing

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
Lag B'Omer, 5739
Brooklyn, N. Y.

Blessing and Greeting:

This is to acknowledge receipt of your letter of Motzoei Shabbos Rosh Chodesh Iyar. As requested, I will remember you in prayer for the fulfillment of your heart's desires for good in accordance with the contents of your letter.

There is surely no need to emphasize to you at length that since all blessings are from G-d, every additional effort to live up to His Will in the everyday life in accordance with His Torah and Mitzvoh, in addition to being a must for its own sake, is also the way to widen the channels to receive G-d's blessings.

The present days of Sefirah are particularly auspicious for the above, as is also brought out in the copy of the enclosed message, which speaks for itself.

With the approach of Shovuos, the Festival of Mat-tan Torah, I send you and yours prayerful wishes for a joyous and inspiring Yom Tov, and the traditional blessing to receive the Torah with joy and inwardness.

With blessing for
Hatzlocho and good
tidings.

M. Schneerson

P.S. With regard to medical treatment and your state of health - you ought to consult with a doctor-friend.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
Lag B'Omer, 5739
Brooklyn, N. Y.

Mr. Amnon Goldberg
18, The Drive
Snaresbrook
London E.18 2BL, England

Greeting and Blessing:

After the long interval, I received your (undated) letter, requesting a prayer for your father. If you will let me know his full Hebrew name, together with his mother's Hebrew name, as is customary, I will remember him in prayer when visiting the holy resting place of my father-in-law of saintly memory.

Inasmuch as you write that you are formerly of Hadar HaTorah, and our Sages declare that "holiness does not abandon its place," I am confident that you have regular daily periods of Torah study, the kind of study that leads to action, namely the fulfillment of the Mitzvoh with Hiddur. Moreover, since V'Ohavto L'Reacho Komocho is the great principle of our Torah, I trust that you are using your good influence to bring other Jews closer to Torah and Mitzvoh.

With the approach of Shovuos, the Festival of Mattan Torah, I send you and yours prayerful wishes for a joyous and inspiring Yom Tov, and the traditional blessing to receive the Torah with joy and inwardness.

With blessing

M. Schneerson

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
3rd of Sivan, 5741
Brooklyn, N. Y.

Rabbi & Mrs. Yeruchem &
Yehudis Rosen
c/o Carmel College
Mongewell Pk.
Wallingford Ox1 8BT
Berks., England

Greeting and Blessing:

This is to acknowledge receipt of your correspondence.

With regard to the matter of the trip that Mrs. Rosen writes about, it is certainly a good thing, although a visit to that country requires special precautions, about which she has surely heard from her husband and other persons who have traveled there.

There is no need to emphasize to you how much it means for the Jews there to see a visitor from abroad who comes to the synagogue and identifies himself, or herself, with them and with Torah Yiddishkeit. Even those of the local residents who, for understandable reasons, fear to approach a foreign visitor to talk to, the very presence and nearness of such visitors is a great encouragement to them. Since most visitors in the past have been men, a woman visitor will no doubt attract a special interest, and will give Mrs. Rosen an opportunity to accomplish a great deal among the Jewish women.

Needless to say, conditions change from time to time, and it is good to be informed of what things are like most recently. Therefore, it would be advisable to talk to persons who have just been there, and obtain all useful information.

To conclude, on the timely subject of Showuos, I extend to you and all yours prayerful wishes for a joyous and inspiring Yom Tov of Mattan Torah, and the traditional blessing to receive the Torah with joy and inwardness.

With blessing,

M. Schneerson

.. and **this** will give ..

